

KAUPIASI TREČIOJO PASAULINIO KARO DEBESYS

LIETUVOJE UŽMUSTAS VALYMO PROKURORAS. GANDAI APIE KARO BAIGIMĄ KOREJOJE. SOVIETAI PROVOKUOJA IRANO KONFLIKTĄ.

Mums be abejo yra įdomios žinios iš pačios Lietuvos. O ten dabar dedasi gana svarbūs dalykai. Amerikos spauda ir radijas praneša, tiesa, jau kiek pavėluotas žinias, bet kadangi iš už geležinės uždangos jos negali tuojau prasiveržti, tai jos ir galėjo tik dabar mus pasiekti. Tomis žiniomis, kurios paimitos iš sovietinės spaudos,

Lietuvoje įkovo mėnesį vyko didžiulius „valymas“.

Valymui vadovavo tūlas Bronislav Bodek. Tas Bodek, kaip iš pavardės galima spėti — lenkas. Sovietuose jis buvęs nepaprastai reikalingas prokuroras. Tas Bodek smarkiai pradėjęs valyti komunistų partijos eiles. Matyti, jo buvo padaryta jau nemaža darbų, kad Vilniuje, kažkokiu būdu jam pravažiuojant pro būrelį geležinkeliečių, šie neiš laikė „valytojo“ pasirodymo ir

sovietinį prokurorą Bronislav Bodek likvidavo.

Žinoma, užmušimas sujaukino visus sovietinius sluoksnius ir prasidėjo teroras. Ne žinia, kuo visa tai baigsis, bet Lietuvos žmonės, žinoma, nukentės. Gali būti, kad komunistų partija Bodeką tyčia paaukojo, kad tuo būdu galėtų iššaukti naują persekiojimų bangą. Artinantis karui, matyt, Rusijai reikia gerokai išvalyti pasienius. Todėl, pasak tu pačių žinių, vyksta stiprus valymas Latvijoje ir Estijoje.

Pasaulinėje tarptautinėje arenoje

praėjusi savaitė buvo įdomi ke liais atvejais. Labai sklandi gandai, kad Korejoje turinti įvykti taika. Ypač uoliai gaudus sklaidė komunistinė spauda. Bet Maskva ligšiol tyli, o nuo jos gi pareina taika, nes visi kiti taiką seniai siūlo. Maskvai, matyti, taika nepriimtina, todėl ji priešinasi.

Kai kas spėlioja, kad Kinijos komunistai, patyrę antrąjį baisų suklupimą, apsigalvos ir patys panorės taikytis. Bet Maskva sako: kinų užteks, nors ir kelis milijonus jų Korejoje išmuš. O amerikiečiams brangus kiekvienas žmogus, todėl ir reikia karauti.

Labai rimtėja Irano konfliktas dėl naftos.

Sovietai aiškiai provokuoja įsiveržimą į Iraną. Telegramos iš Irano praneša, kad Irano pasienyje Rusija sukoncentravusi dideles karo jėgas, kurios pasiruošusios įsiveržti į Persijos teritoriją. O tam priežastis: girdi, Anglija siunčianti į Iraną parašutintinius, nors jie ištikrųjų neišsiųsti. Rusija grasina: jeigu Irane pasirodys Anglijos parašutintininkai, ji tuojau įsiverž Iranan. Šis grasinimas yra įspėjimas, kad jeigu Rusija jau yra nusistatčiusi Iraną okupuoti, ji sugalvos „parašutintininkus“ ir Iraną bandys okupuoti. Tai jau būtų Korejos karo išplėtimas. O Rusija rimtai apie tai kalba, net Rusijos atstovas Berlyne Puškinas apie tai veisai prakalbėjo.

Amerikai todėlbelieka tik tai ginkluotis.

Praėjusią savaitę ji jau išbandė vandeninės atominės bombos sprogdinimą. Teigiama, kad bandymas pavykęs.

Taigi debesy vis tirštėsi, vis grėsmingesni kaupiasi virš žemijos. Rusijos imperializmas, pakeitęs Vokietijos impe

rializmą, pasiryžęs viską pavergti savo valiai. Kiti smulkūs įvykiai blanksta prieš tai.

KARAS KOREJOJE

Kinijos komunistai paskutinėmis dienomis visiškai sumušti. Jie bėga, metę ginklus, arba masėmis pasiduoda ne-

laisvėn. Per vieną dieną pasidavė per 3.000 kinų. Paskuti nėmis žiniomis, JTO jėgos apsupė 100 tūkstančių kinų ir juos naikina.

Įdomu, kad rusai Korejos kare pradėjo naudoti Amerikos radaru paremtą pabūklą prieš lėktuvus. Vadinamas „Flak“,

radaro prietaiso dėka, gerai taiko į lėktuvus ir lengvai juos numuša.

Korejos maištininkai ir Kinijos komunistai išvyti už 38 paralelės, ir traukiasi galvątrūkčiais. JTO jėgos paėmė daugybę amunicijos sandėlių ir ginklų.

Iš už geležinės uždangos

ORO PASTU IŠ BERLYNO.

Priešsėkmininė savaitė okupuotoje Lietuvoje.

Gegužės 9 dieną Rusija šventė „dieną pabėdę“ šešių metų sukaktį. Vilniaus gatvės jau išvakaro iškabinėjo raudonais šūkais, kurių nemažoji daly ragino budėti prieš „vakarų imperijalistų“ pavojų. Šventės paradui suvarė visus, kas eiti gali. Popiet mokyklų vedėjai tempė vaikus į praejusio karo istorinę parodą. Paroda vyksta Lietuvos valstybės namuose, dabar okupantų vadinamuose „Vilniaus igulos karininkų namuose“. Viera-me skyruij rodoma, kaip „ašarodami lietuviai sutinka išlaisvintojus“. Parodoj nepamatyti amerikiečių tiektų uniformų, apavų ir kitko. Grafiškai pvaizduotoj karo nušutį karo pergalės vainikai atitenka vien Rusijos pramonei ir rusų tautai. Apie amerikiečių suteiktą milžinišką pagalbą neužsiminta.

„O sveikas gimtasai kolūkio kaimel!“

Vilniuj įvyko lietuvių rašytojų draugijos susirinkimas. J. Šimkus išplėkė rašytojus, kad jie vis nesuranda kelio į būrybą, bet trypia art sulūžusių lieptų. Rašytojai, pagaliau, turi įsisąmoninti, kad tik toki kūriniai priimtini, „kuriais gyvena liaudis, kuriais gyvena vyriausybė, kuriais gyvena partija“.

Susirinkimo pabaigoj skaitė eilėraščius jaunieji poetai. Cen zūra praleido tik tuos, kurie žaliuojančiuose rugiuose nepa miršo Stalino, leido Stalinui klausytis aušros virpesių lur Stalinas gėrisi „kolūkio“ gand ralizdžiu. Bet visus pralenė Albinas Venskūnas eilėrašči „O sveikas gimtasai kolūkio kaimel!“ Alb. Venskūnas atvyko iš Kalvarijos...

„Pradžioj kai kurie buvo prieš kolūkius“.

Vilniuj, valst. filharmonijos salėj teatro artistai turėjo inscenizuoti veikalą - montažą, su kuriuo po sekminių aplankys Ukmergė — Utena — Ro kiškį — Panevėžį — Pasvalį — Biržus — Joniškį — Telšius ir kitas vietoves. Monta že vaizduojamas „Nemuno“ ir „Neries“ kolūkių susivienijimas.

„Pradžioj kai kurie gyven tojai prieš susijungimą“. Agi tatoriai tokius judina, aiškina, „kad bus lengviau diroti ir gra žiau gyventi“. Susirinkime klausia „kas prieš susijungimą. Tyla. Visi pasirašo ir grįžta.

RAUDONOJO LAIVYNO BAZĖS BALTIJOS UOSTUOSE

Apie rusų įsistiprinimus Baltijos jūroje iki šiol pasirodė eibės žinių. Gegužės 20 d. „Die Neue Zeitung“ Berlyno laidoj kai kurias žinias išryškina ir

kartu patiekė ir naujų žinių. Š. m. kovo mėn. „rinkimuose“ i „aukščiausias tarybas“ Estijoje nepaskelbė 7-nių rink. apylinkių rinkimų davinių. Tai lietė Baltiskiport, Wiems pu siasalį, Moon saloje Kainis vie tove, Oselio saloj — Orissaar ir Arensburg kaimus bei Pernau ir Werro vietas. Minė tose vietose suburti karinio svorio centrai Estijoje.

Latvijoje „rinkimuose“ armiją atstovavo J. K. Bagriaman ir V. F. Gerassimenko, Lietu voj — V. R. Vaškevič ir P. A. Lapkin. Pirmasis yra Pa baltijo karinės apygardos vad as, antrasis — jo pavaduoto jas, trečiasis — karinės apygardos štabo viršininkas, ket virtasis — politinio skyriaus viršininkas.

Estai „balsavo“ už admirolą N. M. Karlanov, Leningra do karinės apyg. vado pava duotoja. Tai leidžia spręsti apie Estijos įjungimą į Lenin grado kar. apygardą.

Vienos miesto burmist ras socialdemokratas Teodor as Kerner išrinktas Austrijos prezidentu. Naujasis presiden tas pasakė už palikimą koali cinės socialdemokratų ir krikš čionių valdžios.

Savivaldybių rinkimus Italijoje laimėjo demokratinis blokas.

Indijai JAV siunčia 2 milijonus tonų kviečių.

POLITINIS VEIDRODIS

pagal

naujausį NEWSWEEK periskopą

— Rašo Br. Aušrotas —

Johnsonas rėmė MacArthurą

Negalima apgauti rusų

Kai kurių stebėtojų nuomone, Trumano pareiškimas, kad jis galvojęs atleisti MacArthurą praėjusių metų rugpjūčio mėnesį, patvirtina pažiūrą, kad buv. gynybos ministro atleidimas iš pareigų rugsėjo mėnesį turėjo ryšį su Johnsono griežtu MacArthurui rėmimu. John sonas lankėsi Tokio pas Mac Arthurą vos keletą dienų prieš Korejos karo pradžią ir pirmame ministrų kabineto posėdyje reikalavo, kad Formosa tap tų stipriu JAV atamos tašku. Net po to, kai Trumanas įsakė MacArthurui atsaukti jo raštą Veteranams, Johnsonas ir toliau rėmė generolą, priešin damasis Achesono pageidavi mui, kad sala liktų tik „neut ralizuoti“.

Pagalbos kryžkeles

Sunku psakyti, ar indijos min. pirm. Nehru tai daro ap galvojęs ar ne, tačiau jis laoi mažai prisidėjo prie to, kad padėtų praversti „kviečių Indi jai“ įstatymą Kongrese. Vos tik įstatymas pasiekė Kongre są, Nehru paskubėjo pareikšti, kad Indija nepriims nieko, kas ją varžytų. Ir įstatymas išalo. Ir kai senats pradėjo svarstyti palankesnę įstatymą, Nehru pasisakė, kad jis beveli ja Kongreso matą. Tai truk do Senato parengtą įstatymą.

Kryptys užsieniuose

Laukiama, kad du vadovau ją V. Europos kraštai — Angli ja ir Prancūzija — šių metų gale turės konservatyvias vy riausybes. Rudenį, greičiausiai kris darbiškųjų valdžia, o Pran cūzijos rinkimus birželį laimės centro dešinės partijos, su vy raujančia de Gaulle samenybe.

Labai greitai gerėja Ju goslavijos — Graikijos santy kiai. Jau atidarytas geležinkel ių susisiekimas, skraido lėktu vai tarp sostinių ir greit bus pasikeista karo attache'is.

Ir Egiptas?

Ne vien dėl Irano neramu my britai laiko parengties sto vyje parašutintininkų brigadą ir sustiprino Viduržemio karo laivyną. Londone bijomasi, kad ir Egipte rūgsta rimti ne ramumai. Taip įstatymas, draudžias veikti teroristinei Moudlem Br-jai, nustojó galios gegužės 1 d., ir Whithall ma no, kad Brolijos vadas Saleh Ashmawi, galis turėti ryšius su antibritiška Egipto vyriaus ybe. Nereikėtų didelių past angų sukurti Ashamawi fanatiškus sekėjus, kad šie pra dėtų teroro veiksmus prieš bri tus ir gal būt sukeltų platų su kilimą. Paskutiniu metu brit ū iguloje prie Suez'o įvyko pa siaptinųjų municijos vagysčių.

Už uždangos

Bulgarų vienetai naktimis, kas savaitę, vykdo mažo mas to įsiveržimus į Graikiją, tur būt įsiveržimais silpnų vietų sienos gynybos sistemoje.

Rusai praktiškai pavertė Al baniją sovietų provincija, po paskutinio žiauraus sukilimo prieš raudonųjų iškamšų vy riausybę. Rusai vyrauja viso se vyriausybės vietose, ir kraš tas valdomas sovietų atstovy bės.

Dezertyravimas iš rytų Vo kietijos parengties dalinių atė mę drąsą sovietams sukurti di džiuolę liaudies armiją. Jie nie kuomet nepajėgė surinkti dau giau kaip 60.000 vyrų į šiuos dalinius. Dabar planuojama naudoti šiuos smogikus, kaip mokytojus pratimų mokyklo se.

Ispanijos laukia neramumai

Nors Generalissimo Franco, neabejotinai ilgai liks padėties viešpačiu, tačiau galima lauk ti vis augančios neramumų bangos ir streikų, kurie gali pa liesti visą Ispaniją. Ne vien infliacija pasiekė galimybių ri bas, bet ir žmonės pradeda at siskvožėti ir ilgetis laisvės, ku rios neteko po pilietinio karo.

KREMLIAUS AGENTŲ DARBAI

Nusižudė ar nužudytas?

Neseniai lietuvių spaudoje pasirodė trumpa žinia, kad Washingtone savo bute rastas pasikoręs Julius Lukoševičius, kuris 1920 m. Lenkijos vardu Suvalkuose pasirašė sutartį su Lietuva. Bet štai ką apie šį įvykį rašo Vakarų Vokietijos politinis savaitraštis „Die Zeit“, balandžio mėn. 19 d., 1951 m. įžanginiame straipsnyje — Kovotojai prieš komu nizmą, — Nepanaudota D. Ps. armija. „Buvo žinia, kad prieš karinis Lenkijos pasiuntinys Prancūzijai — Julius Lukoševičius rastas pasikoręs savo bute, Washingtono mieste. Lukoševičius, kaip lenkų egzili nės vyriausybės, kuri yra Ang lijoje, atstovas, buvo atvykęs į Jungtines Amerikos Valst ijas. Kad jo mirtis nebuvo sa vižudystė, išplaukia iš aplin kus parodymų. Valstybės de partamentas pavedė policijai pradėti tyrinėjimus. Paaiškė jo, kad American Federal Bu reau of Investigation (Ame rikos slaptoji policija) dar sa vaičė prieš Lukoševičiaus mir tį buvo sugavusi užsisfuoatą Kominterno įstruktiją, kuri buvo pasiūsta Sovietų agen tams Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Šioje instrukti joje buvo įsakymas, kad turi būti imtasi visų priemonių, kad iš satelitinii kraštų emi

grantų politinės orgnizacijos būtų sunaikintos. Buvo du o tas ypatingas nurodymas, kad būtų nužudytas Petras Varga, vengrų laisvės sąjūdžio pirmi ninkas Amerikos J. Valstybė se.

ATRINKTOS MINTYS

„Manch. Guard. Weekly“: kad įtempimas, laukiant gali mo karo taip sunkiai juos slė gia, kad karas būtų sutiktas kaip savos rūšies atoslūgis. Laukdami tokio karo, jie re ma to prasmės jį atidėti; jie jaučia, kad būtų geriau „bū ti jį peržengus“.

P. Spaak: Kai Europos išga nymas susiduria su problema,

Vajus „N. L.“ būstinei

„N. Lietuvos“ redakcija ir spaustuvė neteko turėtų patal pų. Kad darba galima būtų plėsti, KLCT ir Spaudos bend rovė „Nepriklausoma Lietuva“ statybos reikalus paskelbė 5.000 dolerių vajų. Džiugu, kad eilė tautiečių jau atsili epė ir jau prisijuntė „NL“ bend rovės šerų-alkių, statybos reika lams, pirkimus. Štai ir jų są rašo tęsinys:

201. Kanados LT Van couverio sk., „NL“ dešimtmečio proga 20,—

202. Mačiukas Mamer tas, Montrealis .. 10,—

203. Trumpa Julius, Montrealis ..... 10,—

204. Dvairiški Albinas, Montrealis ..... 10,—

205. Kartociuviene Ona, Port Alice, B. C. 10,—

206. S. Radzevičius-Ra dis, Chicago, USA 10,—

207. Silickas Jonas, Nr. 1, Cherio Victoria, St. Lambert, P. Q. 10,—

Ačiū tautiečiams už atsilie pimą ir maloniai prašome atsi liepti ir visus malonius „NL“ skaitytojus.

Sp. b-vė „NL“ ir KLCT.

NEW YORKAS MINĖS DR. K. GRINIUS MIRTIES SUKAKTUVES

Birželio 9 d., šeštadienį, New Yorko Sandariečiai ren gia viešą Dr. K. Grinius mirt ies metinių minėjimą. Ta proga kalbės H. Blazas, V. Si dzikauskas ir dr. V. Tercjo nas.

Minėjimas įvyks viename didžiuliam viešbutyje, New Yorke. Dr. K. Grinius, kaip žinome, mirė 1950 m. birželio 4 d. Chicagoje.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates
Kanadoje ..... \$ 4.00 Canada ..... \$ 4.00
Užsieny ..... „ 4.50 Other Countries ..... „ 4.50
Australijoje ..... „ 5.00 Australia ..... „ 5.00
Teksto eilutė ..... 15 ct. Paieškomųjų kainą ..... „ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitrimą, gauna nuolaidų.

Kas toliau?

„Nepriklausomos Lietuvos“ dešimtmečio minėjimas, ruoštas labai nepalankiomis sąlygomis ir kukliais ištekliais, praėjo.

Skelbiame sveikinimus ir linkėjimus, daugelio paremtus konkrečia auka. Pagal išgales. Visa tai mums yra brangu, nes parodo tikrą nuosirdumą bendram tikslui, bendram darbui, lietuviškai vienybei ir Didiesiems Tautos tikslams.

Šia proga norisi pasidžiaugti, kad „Nepriklausomos Lietuvos“ idėjų priešų per paskutinius metus labai sumažėjo. Aiškūs priešai, kaip buvo, taip ir liko komunistai. Tai mūsų priešai iš kairės. Iš dešinės žymi dalis buvusių priešų nuėjo būti mūsų priešais. Mes tuo nuosirdžiai džiaugiamės, nes vertiname jų susipratimą. Jie pamatė, kad „Nepriklausoma Lietuva“ jiems patiems nieko bloga nedaro, nes ji eina tikrai tolerancijos keliais, kurie yra nepriimtini tikrai kraštutiniams, norintiems primesti „NL“, kad indiferentiškumas nėra teisybė.

Bet ar „Nepriklausoma Lietuva“ indiferentiška? Ji yra kovojantis lietuvių organas už Lietuvių Tautos reikalus. Ji tuos reikalus supranta plačiai ir visapusiškai. „NL“ vertina ir gerbia kiekvieno lietuvių patrioto išitikinimus — politinius, religinius ir socialinius. Ji aiškiai pasisako prieš smurtą ir prievartą — būtų tai politinis, ekonominis arba religinis vienašališkumas. Žodžiu, „NL“ gerbia kiekvieno nuosirdaus patrioto išitikinimus plačia šio žodžio prasme.

Reikia pasidžiaugti, kad šia prasme rimtoji Amerikos lietuvių spauda, vadovaujama rimtų ir sąžiningų žmonių, šia kryptimi pasuko ir pabaigė nesąžiningų žmonių nukreiptą prieš „NL“ propagandą.

Šia prasme malonu konstatuoti, kad lietuviškosios srovės pradeda susilieti į vieną bendrą didžią Tautos srovę. Tiek dėl principų.

GG sveikintųjų daugumas pasisakė už ir mano puoselėjamą mintį — padaryti „NL“ dienraščiu. Tai yra gera, miela mintis. Deja, pagyvenęs dvejus metus Kanadoje, turiu konstatuoti, kad tai minčiai įgyvendinti yra dar nemaža kliuvinių. Nesakau, kad tie kliuviniai nebūtų nugalimi. Bet jų yra.

Buvau ir dabar tebesu tos nuomonės, kad Kanadai yra geriausiai tikrai tolerantiškas visiemis lietuviams tarnaujantis laikraštis. Tokiam laikraštyje pilnai gali sutilti visų politinių srovių ir visų religijų lietuvių. Kas nori paryškinti savo religinius reikalus, labai gražios, meniškai ir tikrai vien religinėje dvasioje vedamos ir leidžiamos spaudos lengviausiai galima gauti iš Amerikos. Tokių grynai religinių laikraščių, kaip „Kr. K. Laivas“, „Žvaigždė“, „Šv. Pr. Varpelis“, neatstos joks religinis skraiste dengiamas kraštutinis partinis laikraštis. O partinės kovos mums visiemis yra beprasmingos ir kenksminės. Todėl ir partinė spauda yra nenaudinga. Tai vienas, idėjinis, kliuvinys.

Medžiagiškai, dienraščiai leisti reikia daugiau lėšų, kurias sudaryti nėra lengva net ir tiems, kurie netiesioginiai jas gauna iš kolonijų, net skaitytojams nežinant.

Todėl, jeigu mes būtume vieningesni ir entuziastiškesni, tada lengviau galima būtų susilaukti ir dienraščio.

Bet „Nepriklausoma Lietuva“, nors ir Kanadoje iškelta, yra visos Lietuvių tautos žmonių visame pasaulyje vėliava. Šia kryptimi, su KLCT pritarimu, galima būtų bandyti laikraštį plėsti. Kad kiekvienas skaitytojas, paskaitęs „Nepriklausomą Lietuvą“, matytų veidą Tautos sūnų ir dukterų kovas visame pasaulyje. „NL“ gali duoti visur gyvenančių lietuvių gyvenimo, jų minčių, idėjų ir darbų vaizdą bei veiklos gaires. J. Kardelis

SPAUDOS APŽVALGA
MODERNIOJI ARITMETIKA

Kai „T2“ ir girdėti nenori apie VLIKo aritmetiką, „Dirva“ 19-me nr. labai gražiai apie ją rašo:

„1 IR 1 BUS... 6!?

VLIKas ir aritmetika — da lykai, kurie rodos, mažą ką bendrą tarp savęs turi, o tačiau jie paskutiniu laiku labai dažnai drauge esti minimi. Ir taip jau į VLIKą įsisukusi aritmetika gana nekasdieniškai atrodo, bet dabar štai išgirstame dar didesnį naujienų: jeigu ligi šiol buvo jau beveik priprasta prie fakto, kad vienas ir vienas yra penki, tai dabar jau esą norima, kad vienas ir vienas būtų... šeši.

Neseniai laikiniuose laikraščiuose pasirodė žinia, kad atgaivinama Aktyvistų Fronto veikla. Ne vienas ta žinia tuoj sužadino mintį: štai naujas kandidatas į Vliką. Ir, pasirodo, neveltui: Aktyvistų Fronto vadovybė jau padavusi pareiškimą, kuriuo siūloma si į Vliko narius.

Aktyvistų Frontas, arba Lietuvių Aktyvistų Frontas, sutrumpintai vadinamas LAF, su sikūrė dar pirmosios bolševikų okupacijos metu. Formaliai jo vadovybė tuo metu susidarė užsieniuose, jo prieky siausvyra: penki katalikų sro buvo min. K. Škirpa: Tuo mėvės nariai ir penki visoki ki-

tu Lietuvoje šios kovinės organizacijos vado vardu veikė L. Prapuolenis.

Kiek vėliau, pradeant beveik pačiomis pirmosiomis vokiečių okupacijos savaitėmis, LAF „diferenciacijos“. Susidarė Nacionalistų, Laisvės Kovotojų, Lietuvių Fronto, Vienybės sąjūdžių. Kai Vokietijoje po karo atsikūrė Vlikas, jame jau buvo visi čia paminėti tie kovos organizacijų vardai, bet nebebuvo LAF, kadangi visos užsienyje atsidūrusios buvusio Aktyvistų Fronto pajėgos, išskyrus nebeat tį jo vadą K. Škirpą, jau buvo matomos bent vienoje iš šių paminėtų grupių.

Vlikas sudaryta tokiu pagrindu, kad jame dalyvauja Lietuvos politinės ir kovos organizacijos. Iš kovos organizacijų — Lietuvių Frontas iš karto buvo aiškus, kaip katalikų srovės grupė, o Vienybės Sąjūdis, besikeičiant reprezentantams, irgi paliapsniui visai prišilėjo prie tos srovės. Tokiu būdu ir pasidarė, kad — politinė grupė ir kovos organizacija, vienas ir vienas, — yra penki.

Vlike dabar yra tikra pusis: siausvyra: penki katalikų sro buvo min. K. Škirpa: Tuo mėvės nariai ir penki visoki ki-

„Nepriklausomos Lietuvos“ Redakcijai!

Būkite pasveikinti ir pašlovinti didžią sukakties dieną. Ša moningai nepridurių: Jūs (su kakties dieną), nes „N. Lietuva“, kaip bendruomeninis lietuvių laikraštis, nebe Redaktoriaus J. Kardelio, nebe Redaktoriui talkinjančios Redakcinės Kolegijos ir pagaliau nebe Kanados Lietuvių Centro Tarybos, kaip Leidėjo, turtas, bet visų mūsų, vadinasi — Skaitytojų ir bendradarbių, nuosavybė.

„N. L.“ mieliai laukiama ir su noru skaitoma ne tik Kanados plotuose, bet po visų — visų Vakarų platybes, atseit — visur ten, kur tebegyvas lietuvis kaip lietuvis.

Kokia visos tos laikraščio sėkmės, o skaitytojams naudos paslaptis? O gi, ilgai neįsiskandant, tatau, kad laikraštis at spindi kovos lietuvių gyvenimą šiaurės geležinės uždangos ir, doudamas žinių, ypač iš anapus, vadovauja jo ryžtui ko sumaniau ir ko padariau eiti į besąlyginę talką Tėvynei, kuri kovą prieš komunizmą tęsia, kaip pradėjusi ir tesės iki laimės.

Ateityje kultūros istorikų, ties „N. L.“ darbo barų stabterėjusi, užu viską labiau stebins ir jaudins ne tiek pasiryžtų ir nuveiktų darbų apstumas, kiek pati veikla ir drąsa pradėti. Ak, intencija yra lyg ir anas rastos lašas lino žiedė rytmetį. Iniciatoriaus darbo emėsi, kad Lietuvos Valstybė buvo Kaukazo razbaininko Stalino vadovaujamų banditų užgniauzta ir vieniša varge ir kentėjimuose. Čia, kaip ir pir mąją naktį be ryto „Aušros“ prašvito ir „Varpo“ prabilimo atvejais: ne eplnas ir ne tuščia garbė parūpo, bet vienas — vienas Tėvynės gyvybės reikalas. Su sąmoningo lietuvių visų didžiąja pareiga neprasilenkta!

10 metų! — ne menkas laikotarpas kiekvieno žmogaus gyvenime, o ką jau bekalbėti apie laikraštį, kai ans per laiką žengia kaip per siaurą lieptelį, antu bedugnės su nepalūžtamu tikėjimu užmestą. Prieš 10 metų ir šiandien... ir viena bendra tiesioji:

— kovoje už Tėvynės laisvę ir tautos gynybą niekas mūs negali skirti, bet viskas turi vienyti!

„N. L.“ Nr. 1 išėjo kukluti, bet pajėgus šaukti į krūvą, į talką, į laimėjimą. Tai didelis pažymėjimas, kad jau prieš 10 metų Kanados plotuose pasisklides lietuvis buvo gyvas, budrus, pasiukojimo neven-giantis. Ir šiandien naujų kelių į jėskoti nebetenka, eitina tuo, kuriuo prieš 10 metų pradėta:

— visas mūsų turtelis, visi mūsų sugebėjimai ir pati mūsų gyvybė Tau, Lietuva, Tėvyne!

Prieš 10 metų ir šiandien... Komunizmo užnešta naktis, laisvajam pasauliui sąžinės be klausant, eina į pabaigą. Žuvo nacionaliosocializmas, žus Krem liaus satrapai ir jų sukurtoji vergijos sistema. Ir tokią valandą Vakaruose esančių lietuvių, ypač tremtinių, pareigos vis didesnės, ir laimingi esame dvasios drūtybės gali semtis iš tų senųjų brolių, kurie teise ir teisingumu nesu-abejojo, po sielvarto našta nesuklupo, nesėdėjo rankų sudėję, priešingai, kaip sugebėjo, taip dirbti pradėjo čia pat, kai

toki... Jau nekartą daugelio yra konstatuota, kad tik dėl šios pusiausvyros Mažosios Lietuvos atstovas veltui belidžias į Vliko duris.

Jau daugiau kaip penkeri metai LAF, kaip toks, neveikė. Bene Lietuvių Frontas kartais pretendavo esąs tiesioginis ir pirmagimis jo įpėdinis. Buves LAF vado pavaduotojas (Prapuolenis. „NL“) šiuo metu yra Vliko narys, kaip Vienybės Sąjūdžio atstovas. Būdamas tokiu atstovu, jis dabar staiga pasiskelbė atgaivinas Aktyvistų Frontą ir stojas jo priešakyje. Atgaivintasis Front

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ DEŠIMTMEČIO PROGA.

taria žodį skaitytojai ir bendradarbiai

nakties tamsybės vos-vos buvo pradėję siaustis. Nesuabejojo klaičių Jaltos, Teherano ir Potsdamo nuolaidų žvėriazmogiams metais.

Augo ir tarpo „N. L.“ uždaviniai. Ji tesės, jei mes visi kaip vienas tesėsime, jei visur ir visada, kiekvienas skyriumi ir visa bendruomenė skelbsime ir vykdysime mūsų kartos šventąją pareigą:

— mirtis komunizmui!
— laisvė ir nepriklausomybė Lietuvai su amžinąja sostine Vilniumi ir gimtaisiais Klai pėdos, Karaliaučiaus uostais!

Anapus lietuvis į legendą pereinančioj kovoje; negi mes Partizanų paunksmėj rūgsoji me, kaip akmenėlis, po audroms besispiriančiu ažuolu? Anaipol. Spauda vedė lietuvių per carizmo bjauratis, spauda — ir šiandien mūs vėliava ir šarvai. Laikraštis ir skaitytojas abipusiai veikia vienas antrą. Be skaitytojų troškimų nebus laikraščio stiebimosi ir aukštį ir pranašumą; be šių dviejų nebus akstinio žurnalistui. Reikia manyti, per dešimtį metų klestėjusi šių trijų sandora dar gražiau sužys. Tad, be šių dešimties metų, šimto metų linki

Jūs J. CİENAS — Vidurio Amerikos skerdyklų darbininkas.

Tremtis, JAV, 1951. gegužės mėn.

Gerbiamas Redaktoriau!

„Nepriklausomos Lietuvos“, jubiliejus yra giliai reikšmingas mūsų išeivijos ir tremties gyvenime momentas. Mes turime lietuviškų laikraščių ir žurnalų, kurie atstovauja ir gina kurios nors vienos grupės reikalus. Bet mažai mes turime bendruomeninių laikraščių, kurie aiškina ir gina lietuvių bendruomenės reikalus.

Nė viena ideologinė grupė, net stipriausioji, dar nėra visa mūsų bendruomenė ir negali atstovauti mūsų bendruomenės reikalų. Mūsų lietuviškosios bendruomenės tautiniai, tikybiniai, kultūriniai, ekonominiai, politiniai reikalai visuo met turi stovėti aukščiausiai bet kokių grupinių reikalų.

Laikraštis „Nepriklausoma Lietuva“ iki šiol ejo tiesiu bendruomeniniu keliu ir užtai spėjo įsigyti gilių simpatijų lietuviškoje bendruomenėje toli už Kanados ribų. „Nepriklausomą Lietuvą“, nežiūrėdama, kas skiria, bet įtieskodama, kas jungia vieną lietuvių su kitu, rodydama toleranciją ir pagarbą kiekvienam lietuviui patrijotui, atlieka labai svarbų demokratinės lietuviškos bendruomenės ugdymo ir stiprinimo darbą.

Visi svajojame apie atsikūrimą laisvos ir nepriklausomos Lietuvos; laisvę gi gali būti tik demokratinėje Lietuvoje. Kur nėra tolerancijos ir skirtingų išitikinimų žmogaus gerbimo, ten nėra laisvės, ten nėra demokratinės santvarkos, ten yra falsifikuojami demokratiniai principai. „Nepriklausomai Lietuvai“ yra didelė garbė, kad ji nuosekliai skiepja mūsų bendruomenę, tau tinę ir tikrąją demokratinę idėją.

Kanados Lietuvių Centro Tarybą, kuri leidžia „Nepriklausomą Lietuvą“, laikraščio nenuilstamą ir su didžiu pasišventimu dirbantį redktorių Joną Kardelį ir visus idėjinius tas iš esmės kažin ar beturi ką bendra su 1941 metų Aktyvistų Frontu, išskyrus Leono Prapuolenio vardą. Bet jis turi viską bendra su vienu Vliko narių puse. Jis „atgyja“, kad gautų tai pusei dar vieną postą Vlike. Žodžiu sakant, kad vienas ir vienas būtų jau nebe penki, o šeši!

Tokia, mums atrodo, yra šio „aukštos politikos vingio“ prasmė. Gal tai yra sukūrimas naujo „derybų objekto“ Mažosios Lietuvos atstovo klausimui atremti? Žodžiu sakant... aritmetika“.

laikraščio bendradarbius sveikinų gražios sukakties proga ir su džiaugsmu bei giliu moraliniu pasitenkinimu linkiu, kad laikraštis paimtą kryptį ir toliau tęstų, augtų ir tobulestų.

Dr. B. Matulionis.
Wallum Lake, R. L., USA.
Priedas: \$ 2,—.

Didžiai Gerbiamas, Pone Redaktoriau,

„Nepriklausomai Lietuvai“ minint savo pirmąjį dešimtmetį, sveikinu Tamstą, Pone Redaktoriau, ir visą redakcinį personalą, nepailstamai puoselėjančius lietuviškuosius reikalus. Džiugu matyti vis daugiau dėmesio skiriant aktualio sioms mūsų gyvenimo problemoms. Man itin malonu, kai „Nepriklausoma Lietuva“ nesigaili nei vietos savo puslapiuose, nei paguodos žodžio Mažajai Lietuvai ir jos gyventojams. Dėka Tamstos nuolatinio Mažosios Lietuvos problemų judinimo tiek politinėje, tiek socialinėje srityje, Mažosios Lietuvos reikalai gerokai pastūmėti pirmyn. Jau vargu ar atsirastų iš Tamstos skaitytojų žmonių, smerkiančių Mažosios Lietuvos įėjimą į Lietuvos Išlaivsinimo Akciją ir susijungimą su Lietuvos kamieniu.

Linkiu ir toliau su tokia pat ištverme kovoti už lietuviškuosius reikalus, vedančius į vieną Laisvą Nepriklausomą Lietuvą.

Mažosios Lietuvos Tarybos Atstovas Kanadoje.
V. Pėteraitis.

„Nepriklausomai Lietuvai“

Dabar „Nepriklausomos Lietuvos“ dešimtmetis. Kas gali ma būtų pasakyti ta proga? Joks organizacinis darbas nebūtų įmanomas be spaudos poveikio, be ryšių ir informacijos jos skiltyse. Lėtas yra P LB orgnauzavimosi procesas visur, toks jis yra ir Kanadoje. Tačiau koks jis būtų be spaudos poveikio? Neabejoja mai, tik lėtesnis. „Nepriklausoma Lietuva“ tvirtai laikosi vienybės principų ir energingai juos skelbia ir gina. Mūsų tautiečiai Kanadoje, kad ir nebūdami ideologiškai vieningi (o kur kitur jie vieningi?), su ras kelią į tautinę vienybę, nes tai diktuos sveikas protas ir lietuviškoji širdis. Tam keliui į vienybę išryškėti „Neprikl. Lietuva“ daug yra padėjusi. Tegul kiekvienas kitas lietuvių spaudos organas bet kur pasaulyje tiek šiam reikalui patarnauja, kiek yra patarnavusi „Nepr. Lietuva“, — P.

JUOKDARIAI...

Daro „Bazarą“...

„Liaudies Balsas“ skelbia „Sūnų ir dukterų“ „bazarą“. „Bazaras“, gal vienas iš ne daugelio žodžių, kuris nepaprastai tinka „progresyviems“. Viena, kad jie visur dar „bazarą“, o antra, kad tas žodis, plačiai vartojamas rusų, „progresyviems“ ir tinka.

Visur ir visada jų pareiga, pagal įsakymus iš Maskvos, da ryti „bazarą“. Jie daro bazarą Paryžiu, Vienoje ir visur.

„Melagius prie gėdos stulpo“.

Tai mėgiamas „LB“ terminas. Jis „LB“ gražiausiai ir tinka. Štai, girdi, Gromyka Paryžiuje pasiūlęs demokratių atstovams įrašyti keturių konferencijos dienotvarkės pa siūlymą sumažinti ginklavimąsi ir įvesti tarptautinę ginklavimosi kontrolę.

Bet gi visas pasaulis žino, kad jau prieš kelis metus, kai iškilo atominės energijos kontrolės klausimas, JTO Ameriką pasiūlė kontrolę ne tik atominės energijos, bet ir nuosai turėtų persvara. singinklavimo. O kad nusigin klavimas būtų visai tikras, pasiūlė įvesti tarptautinę kontrolę. Bet Maskva nesutiko. Ir dabar, Gromyka pasiūlė sumažinti ginklavimąsi Amerikai, bet ne bendrai sumažinti visų valstybių, o jų tarpe ir Rusijos ginklavimąsi. Tad,

L. B-nė bus nebe idėja, o gyvas tautinis kūnas. Tad pluri mos annos „Nepriklausomai Lietuvai“, jos redakciniam, kolektyvui ir vyr. redaktoriui!

Toks laikraštis dėl to, kad sugebėta nugalėti įvairūs tech niškiai sunkumai ir nepatogumai, nesuklupta ginčiuose su oponentais ir priešininkais, kantriai žygiuota į „laimės žiburį“... Šiandien „N. Lietuva“ jau nuosavuose namuose. Tai didelis žingsnis į priekį! Laikraštis po sava pastoge tam pa ypatingu šviesos židiniu, glaudžiančiu savyje ir vėl spin duliuojančiu ir aplinką daugiau negu tik popieriuje reikšmingą idėją. Linkiu ištesėti pozicijoje!

Vaclovas Čižiūnas.
Spring Valley, USA.

„Nepriklausomai Lietuvai“.

„Kelkite, kelkite, kelkite“, kadais gaudė Kudirkos „VARPAS“.

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai! — „Nepriklausomos Lietuvos“ — šūkis.

„Varpas“ budino iš miego, ruošė lietuvių savarankiskam nepriklausomam Lietuvos gyvenimui.

„NL“ gi jau šaukia į kovą, rikiuoja laisvai gyvenančius lietuvių ir telkia visas imanomas jėgas šventai laisvės kovai.

Spauda ar tik nebus mums ir telkės vienintelis realus ginklas šioje kovoje.

Džiugu, kad, palyginus pradžioje, buvusi silpnutė išeivijos ir tremties spauda pamazū stiprėja ir vis daugiau pasklisdama, laimi kenčiančiai Lietuvai ir išblaškytiems tremtyje ir išeivijoje lietuviams kud daugiau simpatijų.

„NL“, išaugusiai per per 10 metų į visais atžvilgiais turiną ir įdomų kovos ir informacijos savaitraštį, besijungdami prie visų spaudos mylėtojų, džiaugdamiesi jos pažanga ir kultūringumu, reiškiame nuosirdžius linkėjimus ir toliau nepalūžti, bet didėti forma ir tiražu ir pasiekti kiekvieną lietuvių, kuriam pasaulio krašte jis bebūtų, skelbti pasauliui daromą Lietuvai skriaudą ir gražinti Lietuvai kiekvieną paklydusį sūnų.

Savo nuosirdžius linkėjimus užtarnauduojam kuklia 10 dol. auka.

KLB Windsoro Apylinkės Komitetas.
T. Bartkus,
Komiteto Pirmininkas.
P. Januška,
Vice Pirmininkas.

„Liaudies Balsas“ už tokias melagystes stojasi pats prie gėdos stulpo.

Ypač, kad „LB“ pats savo melus patvirtina sekančiame nr., kur rašo, kad „Tarybų Sąjunga esanti pralenkusi oro jėgomis“. Taigi, Rusija daugiau apsiginklavusi, negu Amerika, o nusiginkluoti turi... Amerika.

Melagius prie gėdos stulpo!

„Pradeda susiprasti“...

Esą „tie, kurie viską matė ir savo ausimis girdėjo, pradeda susiprasti. O tas teigimas paremtas... vieno „progresyvaus“ ukrainiečio pareiškimu spaudoje...“

Na, tegul ir taip, kaip tas „ukrainietis“ sako: Ukrainoje partizanų, gal, tiktai 5.000, o tegul ir tiek, kiek „LB“ teigia. Tai vis dėlto yra faktas, kad partizanų yra.

Sakoma, kad ukrainiečių Uk rainoje daug. Bet yra faktas, kad daug jų išnaikinta. O išvežta iš Ukrainos jų tiek, kad beliko mažiau kaip pusė. Kad rusai turėtų persvara. Rusijos bolševikai nacionalistai naikina ukrainiečius grynai imperialistiniais sumetimais. Ką tat bendro turi su komunistine teorija?

Taigi: „ponai pradeda susiprasti“, — kada gi pradės susiprasti „progresyvieji“? Mandrappkis.

Keisti JAV gyvenimo faktai

2.000 ŽYMIŲ AMERIKIEČIŲ ŠNIPINĖJA MASKVAI.

Čia dedamas Ziuricho „Neu es Europa“ straipsnis, kurį iš taisy atsispausdino Kanados antikomunistinis didžiausias laikraštis „Der Courier“.

Šis straipsnis padės mums pažinti ne tik Sovietų priemonės tikslui siekti, bet taip pat duos mums progos pamatyti, jog JAV dar daug yra tokių rozenbergų, grynfeldų, goldų, kurie nesukliudomi išdavinėja sovietams JAV militarus, ūkines ir politines paslaptis. Perskaičius šį straipsnį, nesu prantama mums tik, kaip Ache sonas drįso pasakyti apie His- sa, komunistų pakaliką, Rooseveltui vienintelį patarėją Jaltos konferencijoje: „Aš nuo Hisso nenusiūsiu“. Nesu prantama gal taip pat, kaip Trumanas, einant Hissui į kalėjimą už antiamerikietišką veiklą, spaudė dar jam ranką ir plojo per petį.

Bet geriau bus mums suprantamas senatoriaus Mc Corthy pernykščiai kaltinimai, kurie deja, atėję iki vyriausybės viršūnės, turėjo nurimti. Geriau suprasim, kodėl taip lengvai Kinija galėjo tapti Maskvos „dominija“. Gal sugebėsi- me suprasti, kodėl Atlanto P. dalyvių (karinis pasiruošimas eina sergančio vėžlio žingsniais pirmyn, o kas mums šian dien galėtų patvirtinti, jog V. Vokietijos delsimas apginkluoti, MacArthur'o pašalinimas, Japonijos taikos sutarties sudarymo delsimas nėra numatyti Sovietų „planavime“ ir nėra neįtakojami „2000 žymių amerikiečių“?

„Nepaprastai paslapti, liečiančių rusų špionazą, atidengę šiomis dienomis Romoje buvus sovietų slaptosios policijos karininkas Fedorovskis. Kaip tarnautojas agentų tinklo C 17 iki 1950 metų gruodžio mėnesio ir kaip buvus amerikiečių pilietis, jis supažindino su plačia Sovietų Sąjungos informacijos sritimi. Ryšium su ateinančiais įvykiais Fedorovskis tvirtino, jog laike 10 metų JAV atsiders prieš savo pačios žūtibūtinę kovą. Nors Fedorovskis, kuris jaučiasi priklausą laisvajam pasauliui, pabėgo iš savo tėvynės ir yra persekiojamas skrysiu G 5, norinčio jį sunaikinti, nedaug teikia galimybių ateinančiame pasaulio konflikte kraštams, kurie grupuojasi apie JAV. Tik naiviai ir teoretikai tegali abejoti, jog atominės bom-

bos tyrinėjimo srityse ir visuose kituose supertekniškuose skyriuose Rusija, lyginant su JAV, yra atsilikusi“, tvirtino Fedorovskis. SSRS turi ne tik per 100 moderniausių laboratorijų ir produkcijos imonių, iš kurių tik trys tėra Vakarams žinomos, bet Sovietų Sąjunga yra puikiausiai supažindinta su visomis JAV paslaptimis. Neprašina nei vienos dienos, kurioje Amerika nepadarytų naikinamojo ar kariško išradimo, tačiau po kelių savaičių jau foto negatyvai ir skaitlingi dokumentai guli Maskvos centriniame C 17“.

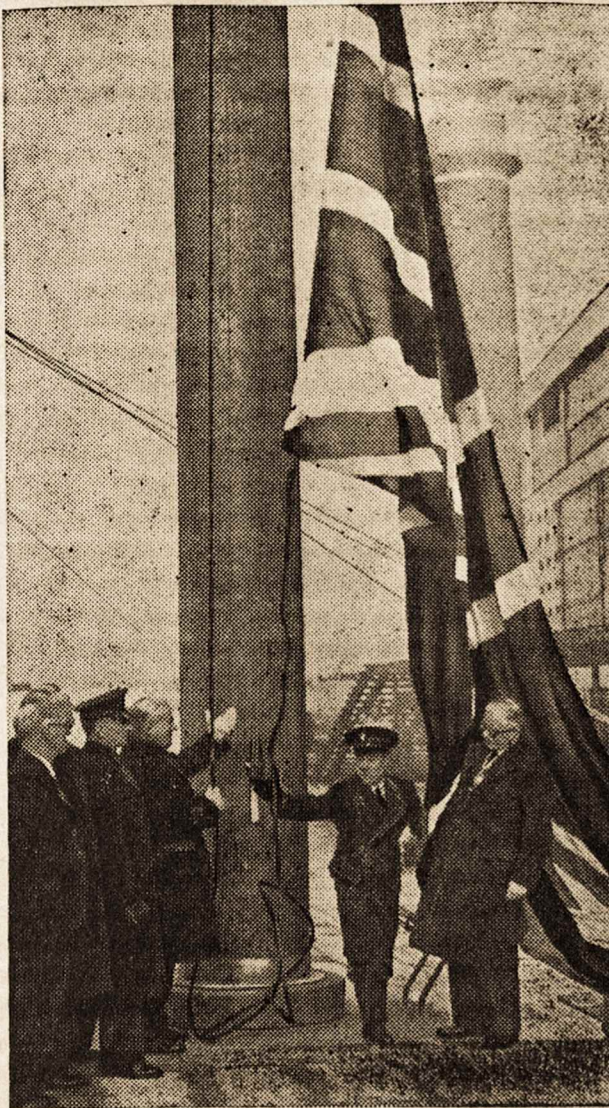
Fedorovskis tvirtina, kad Rusija žino visą eigą JAV tyrinėjimų, ypač atomo fabrikuose. Pavyzdžiui, seneni amerikiečių atominės artilerijos šaudymai prie Las Vegas, Nevado, buvo anksčiau žinomi, nei Amerikoje buvo išgirstos detonacijos. Netgi amerikiečių Super-artilerijos planai turėjo atsidurti Maskvoje 14 dienų anksčiau.

„C 17 negalima sėkmingai sudoroti JAV. C 17 yra autoritetinguose JAV sluoksniuose; pramonėje, karinėse komisijose ir dviejais ryšininkais atstovaujama senate. Trys asmenys iš C 17 turi nuolatinius ryšius su prezidentu Trumanu. Dažnai žino Stalinas, ką mano Trumanas prieš jam ką nors oficialiai pareiškiant. Visas C 17 aparatas JAV apima apie 3000 agentų, iš kurių apie 2000 yra žymių amerikiečių“.

Savo tolimesniose išvedžiojimuose Fedorovskis tvirtina, jog Rusija jau pusę metų turi taip vadinamą kontinento atomobombą, kuri sprogsta 10.000 metrų aukštyje, kuri viso amerikiečių kontinento tirtai apgyvendintas dalis, galėtų pavesti viename akimirksnyje „mirties stovyklą“.

Ryšium su amerikiečių šian dieniniais ir rytdienos naikinamaisiais ginklais, Maskva rodo nematytą ramumą. Ato- mo specialistas atominės bombos stovykloje Urielpograde, profesorius Oman Rumanski-Klagenfurth pavadino C 17 darbą meistrišku. „Galima sakyti, JAV atsidūrė ant geriausio kelio, savajame krašte finansuoti tyrinėjimus rusų naudai“. Ketina išplėsti šį tinklą į Kanadą, kad sužinotų „nematomosios armijos“ paslaptis.

Vertė J. Gedvila.

Kanados Britų Kolumbijos dovana londoniečiams — 106 pėdų aukščio vėliavos stiebas iš Britų Kolumbijoje augusio medžio, kuris sveria per 10 tonų. Atvaizde High Commissioner for Canada L. Dana Wilgress iškelia Junion Jack vėliavą Britų Festivalyje.

TREJOS SVARBIOS SUKATUVES PAMINETOS ROMOJE.

Gegužės 13 d. Šv. Kazimiero lietuvių kunigų Kolegijoje buvo švenčiamos keliariopos sukaktuvės: 700 metų krikščionybės Lietuvoje, t. y. nuo Lietuvos Karaliaus Mindaugo ir jo artimų žmonių krikšto, 25-rių metų Kauno Bažnytinės provincijos įsteigimo ir J. E. Kauno Arkivyskupo Metropolito Juozapo Skvirecko 25 metų arkivyskupavimo jubilėus.

Šv. Kazimiero Kolegijos koplyčioj arkivyskupas metropolitas atlaikė iškilmingas Mišias, kurių klausė trys vyskupai monsinjorai: P. Būčys, V. Padolskis ir V. Brizgys, Lietuvos Diplomatinijos šefas, Liet. Ministeris prie Šv. Sosto S. Girdvainis, Pasiuntinybės Sekretorius S. Iyviai sugiedojo Tautos Him-

Lozoraitis jr. ir Romos lietuvių kolonijos nariai, tarp kurių buvo p. J. Macevičius su dukterim, prof. Ivinskis, Dr. Gailius, p. Bergaitė, p. Stašinskaitė, menininkės S. Pacevičienė ir Z. Pacevičiūtė, Kazys Lozoraitis, keliasdešimt kunigų bei klierikų.

Vėliau Kunigų Kolegijoje įvyko iškilminga akademija, kurios metu kalbėjo vysk. Padolskis, min. Lozoraitis, vysk. Būčys ir istorikas Ivinskis, pa- skaitęs Popiežiaus Inocento IV laišką po Mindaugo mirties, kuriame Popiežius Lietuvos karalių vadina mielu bičiu liu. Kunigų Kolegijos choras, vadovaujamas kun. K. Sen- kaus, pajavirino akademiją dainomis ir giesmėmis. Visi dainavė.

Po to svečiai buvo pakviesti bendrų pietų.

Lietuviai Anglijos rūškanose

RAŠO „NL“ ATSOVAS J. JANULAITIS.

Pragyvenimas vis brangsta. Lietuviai emigracijos sūkuryje.

Po anglų svoro nuvertinimo smarkiai pakilo prekių kainos ir jos nesistabilizavo, net pamažu ir nežymiai vis kilo. Pagaliau tarp iškilusių prekių kainų ir esamų uždarbių susidarė didelis kontrastas, ir gelbstint susidariusią padėtį valdžia pakėlė 5% darbininkams atlyginimus. Tačiau po atlyginimų pakėlimo neproporcingai ir vėl iškilo prekių kainos. Nuo balandžio 8 d. žymiai pabrango mėsa, duona, pienas, sviestas, kiaušiniai, bekonas ir kt. maisto produktai. Visiškai nenuostabu yra, kaip šių ekonominės padėties susy- ravimų paveikti žmonės pasi- kėlė kilti už vandenynų.

Tebesikuria lietuviškieji šeimos židiniai.

Džiugus ir girtinas faktas tenka konstatuoti, kad dar vis saios žemėlėje nenustojamai kuriasi lietuviškos išsilaukimo tvirtovės — lietuviškieji šeimų židiniai. Kuriasi ir visiškai lietuvių tautai nepageidautini vaizdai „sondermischung“ šeimų židiniai, kurių partneris lietuvis ar lietuvaite dažniausiai visiškai nepalaiko jokių ryšių su lietuvių bendruomene.

Skautai ruošiasi vasaros stovyklai.

Lietuviai skautai šiemet vasaros stovyklą rengia ir sten- gėsi į ją sukviesti visus lietuviškus skautus, gyvenančius D. Britanijoje. Stovyklauti numatoma nuo liepos 28 d. iki rugpj. 5 d. vidurinėje Anglijoje. Stovyklai įsirengti, kele- tas anglų skautų vienetų pasiūlė paramą. Stovyklaujanti- čius mūsų skautus aplankys tarptautinio skautų sąjūdžio atstovai.

Sparčiai „nusinaminama“.

Laikas slenka ir žmonių gyvenimas keičiasi. Prieš metus laiko kokių tempų mūsų tautiečiai ir kt. svetimšaliai pirkosi namelius, dabar lygiai toki tempu juos parduoda. Kas dien mūsų šalių namų savininkų skaičius mažėja ir pastaruoju laiku užkliuvus konsulatui- ses vizų išdavimui, net susidarė problema su butų gavimu.

na.

Po to svečiai buvo pakviesti bendrų pietų.

Anglijos lietuviai taip išsiū- bavo, kad emigruoti pasikėlė ir tie, kurie prieš tris mėnesius visiškai net nesvajėjo apie emigraciją. Emigruoti paska- tino nepaprastai palankios są- lygos išvykti į Kanadą. Nerei- kalingos jokios darbo ir buto garantijos. Suinteresuoti tie- nuvyksta į Kanados emigraci- jos įstaigą, kurios veikia Glas- gow'e, Liverpooilyje ir Londo- ne. Ten patikrina sveikatą ir, jei tinkamas maždaug trijų mėnesių bėgyje gauni Kana- don įvažiavimo vizą. Kelione per laivų bendrovių agnetus rūpinasi patys emigrantai, ta- čiau atskirais atvejais gali bū- ti vežami ir Kanados valdžios lėšomis, kurias tik dviejų me- tų bėgyje tereikės sugrąžinti. Važiuojant į Kanadą be darbo ir buto garantijos reikės viene- rius metus atidirbti valdžios paskirtą darbą.

Išvietintieji asmenys apklausinėjami.

„NL“ Nr. 7(201) buvo ra- šyta, kad sustabdytas išvietin- tųjų asmenų apklausinėjimas, nes niekur nei spaudoje apie jos veiklą nebuvo prastaria- ma. Gal skirtoji komisija, dėl siautiosios gripo epidemijos bu- vo laikinai nutraukusi darbą. Dabartinės tikros žinios sako, kad sudarytoji komisija išvie- tintųjų asmenų apklausinėjimui, savo paskirties darbą vyk- do nepaprastai smarkiu tem- pu. Apie apklausinėjimo da- tą ir laiką vietinės policijos pa- reigūnai, kiekvienam įteikia in- dividualius pakvietimus, ku- riuose dar nurodoma, kokius tapatybę liečiančius dokumen- tus pasiimti atvykstant į skri- ningą. Anketos jokios pildyti nereikia, tačiau į klausimus duoti atsakymai užrašomi.

Išleisti nauji D. Britanijos Liet. S-gos įstatai.

Praėjusis D. Britanijos Liet. S-gos skyrių atstovų suvažiavi- mas 1950 m. spalio mėn. 14 —15 d. Londone sverstė ir pri- ėmė naujus S-gos įstatus 73 straipsnių apimtyje. Naujieji įstatai išsiuntinėti apygardų ir skyrių valdybų žiniai. Naujie- ji įstatai labai skiriasi nuo se- nuųjų, nes papildyti naujais sky- riaus ir naujomis detalėmis, tačiau pagrindas liko nepakeis- tas.

Praėjusių metų dailioji literatūra

G. I. ZIDONYTĖ.

2.

SOCIALINIO ROMANO vardas tikrų įžymaus italų rašytojo Riccardo Bachelli anglų kalbon išverstam veikalui *Malūnas ant upės Po* (The Mill on the Po, Pantheon Books, 1950). Šiame romane autorius piešia gyvenimą italų liau- dies, išskankintos karų, revoliucijų, ligų, bado ir visokių pri- spaudėjų. Po sunkia priespaudos našta tauta suklumpa, at- siranda joje ir parsidavėlių, pataikūnų, tačiau kitų genera- cijoj vėl atgyja tauri meilė savo kraštui ir asmenų laisvės iš- siilgimas. Paliečiamas aplinkos veikimo į žmogų klausimas.

PSICHOLOGINIS ROMANAS šiandieninėj dailiojoj literatūroj vyrauja. Didelį įnašą šiai sričiai sudaro garsaus prancūzų rašytojo Andre Maurois veikalas *Naujos daktaro O'Grady Paskaitos*. Nouveaux Discours du Docteur O'Grady, Ed. Grasset, 1950). Šio autoriaus *Sielų svėrikas* daugeliui skaitytojų pažįstamas iš lietuviško vertimo. Nau- jų daktaro O'Grady Paskaitų centriniai veikėjai — psichiat- ras dr. O'Grady ir rašytojas Aurelle. Šių veikėjų lūpomis au- torius kelia ir nagrinėja įvairius individualinius ir kolektyvi- palankią dirvą įvairiausioms ligoms lengviau įsikabinti ir gi- mas, gyvas ir sklandus stilius daro šį veikalą ypatingai ver- tingu.

Kitas žinomas prancūzų rašytojas Marcel Juhandean išleido iš karto net du romanus: *Žmonės* (Un monde, Gal- limard, 1950) ir *Apgavikas* (L'Imposteur, Grasset, 1950). Pirmasis yra socialinio psichologinio romano, piešias įvai- rius visuomenės sluoksnius, pradedant šokėjomis ir baigiant dvasiškiais. Antrasis — grynai autobiografinis veikalas. Marcel Juhandean yra savotiškai religingas ir kartu gana kietas žmogus. Jo žmona, buvusi šokėja, ne tik kieto, bet ir neramaus charakterio. Juodu ir yra pagrindiniai *Apgaviko* veikėjai: Mr Godeau ir Mme Elise varda. Elise pavaizduota tikrai audringa moterim, pavydžia, įtaringa. M. Juhan- deau yra prisipažinęs ankstyvesniame, taip pat autobiogra- finiam romane (*Chronique d'une Passion*), kad žmonos įta- ringumui yra buvę pagrindo... Abu šie M. Juhandean roma- nai, kaip ir visa autoriaus kūryba, yra metraštisio pabū- džio, tačiau glaudžiai susiję su psichologinėmis problemomis.

Psichologinio romano žanrui priklauso ir Fred Berence veikalas *Heurtemont ir Heurtebise* (Ed. Emile — Paul, 1950). Autorius, šeimyninės chronikos formoje, gvildena

sąžinės, pareigos ir aistrų konfliktus žmoguje. Pagrindinis veikėjas Richard užmuša brolių, kuris išdavė Gestapui jų abiejų tėvą. Gausu ir antraeilių veikėjų. Dramatinis įtem- pimas sumaniai išlaikytas, veikalas gyvas, jaudinantis.

Iš jaunesnių prancūzų rašytojų Joseph Kessel patiekė skaitytojams du naujus romanus: *Laurarožės* (Les Lauriers-Roses, Gallimard, 1950) ir *Gipsinis žmogus* (L'Homme de pâtre, Gallimard, 1950). Tai tęsinys ir pabaiga ciklo *Nelai- mės išdaiga* (Le Tour du malheur), kurio pirmoji dalis va- dinosi *La Fontaine Medicis*, o antroji — *L'Affaire Bernan*. Viso šio ciklo centrinis veikėjas jaunas ir gabus teisininkas Richard Dalleau, kuris viską sau leidžia, įkūnydamas savyje visas šio šimtmečio blogybes. Jį norėtų sulaukyti nuo pakly- dimų jo senas ir išmintingas tėvas, tačiau būdamas pasyvus, jis mažai teturi įtakos į jauną, dinamišką sūnų, viliojamą įvai- riusių pagundų. Realistiniu stilium autorius pavaizduoja gyvenamosios epochos chaotiškumą, senosioms tradicijoms žlungant, o naujam gyvenimui dar nespėjus susiformuoti.

Anglo - sakų literatūroj psichologinio romano srityje argi yra pasirodę nemaža vertingų veikalų. Paminėtinas Robert Penn Warren'o *Užtekimas pasaulis ir laikas* (World enough and time, Random House, 1950). Autorius puošniu retorišku stilium pateikia vieno jaunuolio dramą: persekio- jamas savaip suprostos didybės, keršto manijos savo žmonos nuskriaudėjui, jis šį pastarąjį, po ilgų ir painių dvasinių kon- fliktų, nužudo. Bet tai jam neatneša nei ramybės, nei užtik- rina žmonos meilės. Išgyvenimai gilūs, komplikuoti, audringi. Įdomi psichologinė studija, susijusi su filosofinėmis pro- blemomis.

V. Cronin, anglų rašytojas, pagarsėjęs savo *Citadele*, kurioje vaizdžiai yra aprašęs gydytojų luomo užkuliusius, neseniai išleido Ispaniškąjį *Sodininką* (The Spanish Gardener, Boston: Little, Brown a. Co., 1950). Šiame veikle Cronin' as, akylas žmonių psichikos stebėtojas, įtikinančiai pavaiz- duoja tragišką buitį egoisto tevo, kurs savo despotiška mei- le sūnui, ne tik kad neužtikrina sau jo prisirišimą, bet dargi jį nuo savęs atstumia. Gyvas stilius, įdomūs charakteriai, nuostabaus švelnumo gamtos aprašymai, yra šios knygos es- miniai bruožai.

Vaikų psichologiją įdomiai pavaizduoja ir amerikietis Max Willie romane *Eik namo ir papasakok savo mamai* (Go home and tell your mother, Rinehart a. Co., 1950). Labai simpatiškas veikalas apie autoriaus vaikystės laikus mažame Ohio valstybės mieste. Originalus tuo, kad iš vaikiško po- žiūrio stebimas ir vertinamas gyvenimas suaugusiųjų, kurių gudrumas, veidmainygas, suktumas dvylikmečio vaiko yra suprantami ir jo sieloj randa skaudų dramatinį atgrsį. Neseniai pasirodė angliškaime vertime ir italo Alberto Moravia aštrus psichologinis ir probleminis romanas *Du jau-*

nuoliai (Two adolescents, Farrar, Straus, 1950). Romano tema — jaunuolių psichoanalizė jų brendimo laikotarpy. Pirmoje romano daly 13-metis Albertino karštai myli savo motiną. Kai ši pradeda domėtis kitais vyrais, berniukas per- gyvena tragediją. Brauonasi, kerštaudamas, jaunų vyrų drau- gijon, kurie jam atidengia brutalaus, audringo gyvenimo pusę, bet tik tam, kad būdamas per jaunas, jis dar skaudžiau pajustų savo menkumą. Seka nusivylimas ir depresija. Ant- roje daly — 15-metis Luca vengia tėvų, bet kokios draugi- jos, jaučia savy neapykantą ir maištą pasauliui. Atsisako žaislų, pašto ženklų, knygų, pinigų. Pradeda badauti. Iš šios ir mirtį vedančios nevilties jį išgelbsti jo auklė, kuri, ins- tinktyviai suvokdama jaunuolio psichinį kompleksą, vieną naktį suteikia jam dar nepatirtą gyvenimo džiaugsmą ir at- gaivina jame norą gyventi. Romanas įdomus, stilingas. Pa- gal autorių, tam, kad gyventų, reikia patirti skausmą, nevil- tį, savo menkystę. Fizinė realybė vedanti į moralinę realy- bę. Fizinis pajėgumas teikia moralinės tvirtybės. Abiejų vaikų išgyvenimai realūs, jų ligiusti troškimai verti psicho- logų ir pedagogų dėmesio.

Brendimo laikotarpis, bet jau visai kitų dvasioj, gyvai, sąmoningai ir šviesiai pavaizduotas Feike Feikema knygoj *Primityvusis* (The Primitive. Doubleday, 1950).

Moters psichologijos žinovu save laiko anglų rašytojas Joycc Cary. Jam atrodo, kad moters pasaulis yra labai su- sudėtingas ir kad vienintelis to pasaulio valdovas turis būti vyras. Sykį gyvenime tą valdovą turėjus, moters gyvenimas lieka pilnas ir vertingas iki mirties. Šitokią idėją J. Cary ir deda pagrindą savo romane *Baugus džiaugsmas* (The Fear- ful Joy, Harper a. Bros, 1950). Romano herojus-jė — mote- ris, kai nuo pat jaunystės ir pirmo vyro — impulso gyventi — iki mirties nepraranda gyvenimo džiaugsmo. Gyvenimas jos audringas. Meilė ir „neteisėtus“ vaikas Londone. ero- tika Paryžiuje; grįžimas Londonan: neprarandant energijos ir geros nuotikos iki pat senatvės. Pagal autorių, gyveni- mas — įdomus ir vertingas bandymas. Visi jo veikėjai trokš- ta gyventi. Pabrėžiama, kad verta gyventi, naują energiją ir širdį, kad ir kvailai. Knyga labai gyva, spalvinga, tačiau ji tepavaizduoja svotiškos moters psichiką, ir tai gana pa- viršutiniškai, romanui išsiliejant į sociales platumas.

Paminėsimė čia dar anglų poeto ir dramaturgo T. S. Eliot naują teatro veikalą *Koktailo vaisėse* (The Cocktail party, Harcourt, Brace, 1950), kuriame autorius nagrinėja moderniškos anglų šeimos gyvenimą. Pagrindinė tema — vy- ro ir žmonos tarpusavė neištikimybė. Autorius yra poetas ir veikalui netrūksta iškilmingos, pakeltos poetinės nuotai- kos, bet kai kurių vietų logikos savotiškumas skaitytojo ne- įtikina ir nuteikia jį skeptiškai.

(Bus daugiau)

Iš visur ir apie viską

— **Launceston** (Tasmanijos) vasario 4 d. lietuviai įsteigė ALB Launcestono apylinkę. Išrinkta apylinkės valdyba ir revizijos komisija. Į valdybą išrinkti: St. Virbickas, J. Krutulis ir V. Rinkevičius.

— **Brazilijos** šiaurėje ilgai trukusi sausra sukėlė daug nuostolių ir rūpesnių vietos gyventojams. Pasėkoje, apie 8 mil. gyventojų yra priversti apleisti savo sodybas ir, su man tos likučiais, kraustosi į pietines valstijas.

— **Inž. M. Bogužas** Sydneyje, Australijoje, įsteigė statybos firmą.

— **Melbourne** Australijoje, policija vienuose namuose užuiko nepaprastai moterų porą, motiną ir 23 metų dukterį, kuriuos gyveno viename kambaryje su 90 kačių. Kambaryje rasta visokių senų daiktų, galybė kačių ir dvi moterys, kurios gyvena „atsiskyrusios nuo pasaulio“.

— **Batų importas** iš Čikagos į JAV (Naująją Angliją) praėjusiais metais padidėjo net septynis kartus. Tik moteriškų batų buvo įvežta 720.316 porų už 742.854 dol. Pėginės kainos ir įvežtas nemažai kiekis išstūmė iš batų pramonės visą cilę darbininkų.

— **Brazilijos** Bankas išleido potvarkį apie svetimos valiutos suvaržymą privatiems asmenims.

— **Mato Grosso**, Brazilijoje, valstijoje atrasti dideli kiekiai mangano, kurio atsargos apskaičiuojamos iki 40 milijonų. Tuo radiniu labai domisi amerikiečiai.

— **Atlanto paktą** valstybių karinis biudžetas šiuo metu siekia 57.960.000.000 dolerių.

— **Viduržemio jūroje** marinai vykdė išsikėlimo į Maltos salą manevrus.

— **Laukama**, kad šiemet į Braziliją atplauks dar 5.000 vietintųjų. Iš jų bus paimti pažadai dirbti žemės ūkyje ir miestuose jiems apsisototi nebūsią leidžiamas.

— **Virš Los Angeles** miesto buvo bandomas naujas galin-gas lėktuvas, kuris 4.000 pėdų aukštumoje, skridamas 900 mylių greičiu per valandą, sukėlė tokį trenksmą, jog buvo iškulti kai kurių namų langai. Gyventojų tarpe kilo panika, nes galvojo, jog tai atominis bombardavimas.

— **Deimantai** Macnado upėje, M. Grosso, rasti gysiomis. Šimtai žmonių traukia į tas apylinkes su viltimi lengvai praturtėti.

— Iš aštunto aukšto, Rio de Janeiro į gatvę, iškrito mažametis vaikas, bet tik lengvą susižeidė, nes pataikė į krūvą smėlio.

— **Darbininkų** trūksta JAV jau dabar, kaip praneša Robert Godwin, darbo biuro direktorius. Apie 50.000 vietų esą laisvų. Daugiausia trūksta įvairių mechanikų, elektrikų, metalo apdirbimo darbininkų, lėktuvams monterių, stalių, miško kirtėjų, stenotipistų.

— **Egipto** ūkio ministeris gavo gyventojų pasiūlymą nugriauti pagarsėjusias piramides ir jų akmenis panaudoti naujų namų statybai. Taip pat siūloma iš muziejų išimti visas brangenbybes, jas parduoti ir pinigus panaudoti skurdai mairinti.

— **Kalkutos** teismas Indijoje už muštynes gatvėje priteisė dviems vyrams atsidėti kalėjime 14 dienų. Vienas iš jų buvo 71 metų, o antras — 82. Jie susipešė dėl moters, kurią abu buvo įsimylėję...

— **Britų** kontradmirolas John Weston paliko testamentą, kuriame įrašyta 76.000 svarų arba 200.000 dolerių. Tą sumą laimės tas, kas moksle taučiausiai ir santūriausiai gyven-ti: nerūkys, negers, neto iš pinigų, nenešios papuošalų, ne dažys nei lūpų, nei nagų, nesispuoduos...

— **Ekvadore** čiabuvių tautelė nužudo kiekvieną svetimą, kuris patenka į jų gyvenamą vietą. Dabar vyksta gyventojų surašymui, valdžia nutrė su žinoti ir čiabuvių skaičių. Ne sant kitų priemonių, surašymo valdininkai lėktuvu užsleis ant čiabuvių kaimų ir suskaičiuos gyventojus.

— **Amerikiečių** kareiviams, esantiems Vokietijoje, buvo leista tuoktis su vokiečiais 1948 m. Vien tik Vakari-niame Berlyne tokių santuokų įvykdavo per metus apie 900. Vėliau amerikiečių kareivių santuokos su vokiečiais mažėjo iki praėjusiųjų metų pasiekė 271 skaičių.

— **Septynios arabų** valstybės Prancūzijai įteikė reikalavimą Morokui suteikti nepriklausomybę ir laisvę, kurią ga-rantuoją Jungtinių Tautų Charta.

— **1950 metais** Munchene nelaimingų eismo atsitikimų kaltininkai 13,30 procentų buvo dviratininkai, o 11,72 procento dėl pėsčiųjų kaltės. Tad kai dviratininkams įvedmi leidimai, ar nereikėtų esą pagalvoti ir pėsčiesiems gatvėmis

Pavergtoje Lietuvoje

OFICIALIOS SOVIETINĖS

...ir neveiklūs kolchozintinkai.

Didinant gyvulių skaičių labiausiai atsilieka Alytaus, Veisiejų, Panemunės, Ukmergės, Švenčionių, Eišiškių ir vaikščioti įvesti leidimų sistema.

— **Sovietų kariuomenės** karininkai, pabėgę į Vakarų Vokietiją, paneigė gandus apie bet kokią pasipriešinimo sąjūdžio Raudonojoje Armijoje buvimą. Sovietų daliniuose esanti geležinė disciplina ir jie nuolat pakeičiami naujais daliniais, atkeliamais iš Sovietų Sąjungos.

— **Burnings, Mich.**, gyvena sunkiausia moteris pasaulyje, Gertrude Levendowski. Ji yra 58 metų amžiaus ir sveria 620 svarų. Pastaruoju metu ji ypač pastorėjo: per juosmenį ji yra 9 pėdų. Bet daktarai su rado, kad jos kūne yra daug vandens. Padaryta operacija ir išpumpuota iš kūno apie 200 svarų vandens. Po 4 valandų buvo padaryta operacija pašalinti naviką, sverusį 150 svarų. Gydytojai sako, kad tai didžiausias navikas visoje medicinos istorijoje. Po kurio laiko reikės daryti antrą operaciją pašalinti naviko likučius. Po antrosios operacijos Levendowski nebesvers nė 200 svarų.

— **Daug krikščionių** buvo priversti apleisti Izraelį, žydų naujai iškovotą tėvynę: 50 krikščionių įstaigų turėjo užsidaryti. Melkytų apeigų vyskupas G. Hakim praneša, kad 15 bažnyčių jo vyskupijoje daugiau neveikia.

Izraelis prieš karą turėjo maždaug 60.000 katalikų, kurių pusė buvo lotynų apeigų. Dabar ten yra tik 18.000 rytų apeigų katalikų, 5.000 lotynų apeigų katalikų ir 10.000 kitų krikščionių. Šiandien Jeruzalėje yra daugiau kaip 100.000 žydų ir tik saujelė krikščionių. Izraelio valdžia neleidžia arabų dvasiškams įeiti į tą kraštą.

— **Honolulu** buvo suamas žmogus už degtinės krautuvės apipilėsimą. Jis pasisamde advokata, kuris, pasirodė, buvo apipilėtos krautuvės savininkas...

— **Chicago** miesto policija sutirpino atimtus per cilę metų iš gangsterių ginklus ir iš tos medžiagos nuliejo medalius, kurie duodami pasižymėjusiems gangsterių medžiotojams.

SPAUDOS ŽINIOS

Salantų rajonų kolūkiai. Šiuose rajonuose neįvykdytas nei vienos gyvulių rūšies išvystymo planas.

Eilėje respublikos kolūkių neišsaugojamas prieaugtis ir silpna gyvulių priežiūra. Tokių atsitikimų būna Mažeikių, Šilutės, Utenos, Vilkampolės, Žiežmarių, akmenės, Seduvos, Nemenčinės ir Telšių rajonų kolūkiuose. Šių rajonų vadovai ir žemės ūkio organai nedelsiant turi imtis priemonių gyvulių šėrimui ir priežiūrai kolūkiuose pagerinti. Reikia taip pat užkirsti kelią bet kuriems mėginimams išsivystyti visuomeninius gyvulių vadinamies vidiniams ūkiniams reikalams.

(V. Pisarevas, Lietuvos TSR ministrų tarybos pirmininko pavaduotojas) „Tiesa“, 1951. 2. 1.

Tačiau visumoje rajono kolūkiai pavasario sėjai ruošiasi nepatenkinamai. Seklos sunyrimo planas rajone įvykdytas tik 42,5 proc. Ypač lėtai ruošiasi Molotov vardo, „Spalio“, Stalino vardo, „Auroros“ ir eilė kitų kolūkių. Šie kolūkiai sėklos supylimo planą vos tik pradėjo. Neorganizuotas supilto sėklos valymas, netikrinama jos kokybė bei daigumas. Daugelyje kolūkių neįvykdomas sėklos suvisuomeninimas iš naujai įstojusių ir kolūkių valstiečių.

„Tiesa“, 1951. 2. 9

Blogai ruošiami sėjai įrankiai, gyvoji traukiamoji jėga. „Spalio“ kolūkyje dar nesuvisuomeninti arkliai, žemės ūkio inventorius. „Pergalės“, „Askindų“ ir eilė kitų kolūkių dar visiškai nepradėtas žemės ūkio inventorius remontas. Remontuojant inventorius, beveik nieko nepadaeda kolūkiams Raudondvario MTS.

„Tiesa“ 1951. 2. 9.

Remontininkų (Pumpėnų MTS), tarpe nedirbamas joks masinis politinis darbas, neorganizuojamas socialinis lenktyniavimas, nesirūpinama remontininkų būtiniais reikalais. Nusišalino nuo pasirengimo sėjai MTS politinio skyriaus darbuotojai, MTS komjaunimo organizacija. Nesirūpinama MTS darbo pagerinimu ruošiantis pavasario laukų darbams ir šiaulių srities MTS.

„Tiesa“ 1951. 2. 9.

Gyventi tapo geriau, gyventi tapo smagiau.

Mes, Kauno Statybos tres-

stūksojo grupės pilkų karo laivų, nuo submarinų lig didžiau šių kreiserių bei lėktuvnešių. Jų opesnės dalys bei patrankų baterijos buvo apsaugotos nuo oro „moth bolais“.

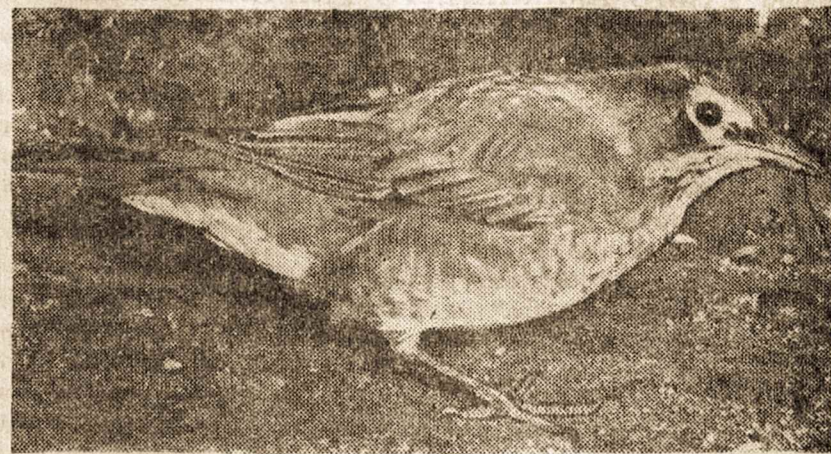
Tai milžiniškos pramonės miestas. Upės vanduo buvo juodas nuo pramonės išmatų, bei tirštai padengtas visokia alyva.

Pagaliau pasiekėm ir didmiesčio širdį. Virš mūsų aukštas tiltas, jungias Philadelphia su Camden, N.J. Virš miesto kabojo tiršti rūkai persunkti sunkiais kvapais, ypač nuo klijų pramonės.

Sustojome atokiai aukštąjame mieste. Pats centras jau liko gerokai užpakaly. Na, galvojau, tai bus toli surasti lietuviškas kolonijas su savo garšiomis svetainėmis. Atvykome kaip tik savaitgalio. Tą patį šeštadienį turėjo Philadelphia koncertuoti garsusis Čiurlionies ansamblis, atskridęs iš savo pastovios vietos Cleveland, Ohio, o sekantį sekmadienį pirma spalio jau turėjo savo koncertą Brooklyne garsiojo Carnegie salė.

Tuo pat vakarą, ginkluotais įvairiais adresais, gautais dar Brooklyne, leidausi įjėškoti lietuviškų kolonijų bei pavienių šeimų šiame milijoniniame didmiestyje. Įjėškoti ilgai neteko. Vos tik išėjus iš uosto ribų, pirmoje sankryžoje, rodos, Allegheny ir kitos Avenue užklausa policininką, stambų nejauną vyrą ar jis nežinąs artimiausios lietuvių

PAZINKIME KANADOS GAMTĄ

OUR ROBIN, OFTEN VERY COMMON THROUGH NOVEMBER

SNIEGENA

Vietinė sniegena nors šiek tiek panaši į mūsų, lietuvišką, bet nėra tokia graži, ne turi tų ryškiųjų plunksnų, kurios lietuviškai sniegenai suteikia puošnų spalvingumą. Krūtinės plunksnos nėra taip ryškiai raudonos, o ir viršutinės pilksvai alyvinės spalvos nedaro ryškaus kontrasto. Gal kiek daugiau iš šviesių plunksnų išsiskiria juoda galva. Be to, ši sniegena yra didesnė, net iki 10 colių, matuojant nuo snauko iki uodegų galo.

Išskyrus rudens metą, kada abu supanašėja, patelė turi blankesnes plunksnas spalvas.

Čia sniegena sutinkama nuo Meksikos iki Aliaskos, o žiemavoti persikelia net į Gvatemalą. Žiemavoti sniegenos skrenda labai trumpą laiką, nes dar apie sausio mėn. galima čia matyti. Pavasarį vėl vienos iš pačių pirmųjų savo gražinojų čirenimu sveikina atgimstančią gamtą.

Poruojantis gražiai čilba. Abu darbuojasi prie lizdo ir dažniausiai po žiemos atostogų grįžta ton pačiom vieton. Lizdą daro puoduko pavidla raudonai papuošta geradarė lo iš šiaudgalių, skudurų ir po sniegena.

to Nr. 2 drbininkai, gyvename statybos trestui priklausančiame name, L. Tolstojaus gatvėje Nr. 3. Šio namo valdytoju dirba drg. Martinovas, kuris namo gyventojų reikalais visiškai nesirūpina. Dažnai už bet kokio pažymėjimo išdavimą reikalauja kyšio.

Name yra centrinis šildymas, tačiau jis mažai apkūrenamas, ir kambariuose visuomet šalta. Buvo atsiukimui, kada visiškai nebuvo kūrenama, tuo tarpu statybos trestas kiekvieną mėnesį užskaito po 4 rublius už kv. metrą gyvenamojo ir apšildomojo ploto. Žiemos mėnesiai už 40 kv. metrų gyvenamojo ploto butą tenka sumokėti nemažą pinigų su-

piergalių, visa sutvirtinus purvu. Deda nuo 3 iki 6 mėnesių kiaušinėlių. Peri abu pasiva duodami.

Sniegenos yra labai edrus paukštukai. Apie pusę jų suiesamo maisto sudaro vaisiai. Jos mėgsta alksnines uogas, to dėl sodų apsaugai patartina pakraščiuose pasodinti šakmedžių ir kt. laukinių krūmių, kurie duoda sniegenoms mėgstamas uogas.

Paukštukai skaitomi ūkininkų pagalbininkai nes lesa įvairius kenkėjus vabzdžius ir kirmėlaines.

Sniegena priklauso srazdų šeimai.

Apie jos raudoną krūtinėlę yra likusi tokia legenda. Amie met Kristui nešant kryžių į Kalvarijos kalną, Jo galvoje buvo likęs dar vienas spygyus nuo erškečių vainiko. Tą spyglį pa-stebėjusi praskrendanti sniegena ir jį ištraukusi. Nešant snapukę spyglį, likęs Kristaus galvos kraujo lašukas nukritęs ant krūtinėlės ir ją raudonai nudažęs, — taip ir tapusi raudonai papuošta geradarė lo iš šiaudgalių, skudurų ir po sniegena.

ma, tačiau butas yra šaltas, nes nekūrenamas centrinis šildymas.

Apie tai signalizavome „Kauno Tiesai“, tačiau ligi šiol nepakenčiama padėtis neištaisytą.

Kauno statybos tresto Nr. 2 vadovybė, taip pat ir vietinis profsąjungos komitetas turi darbininkų būtinais reikalais rimčiau susirūpinti ir nedelsiant esamus trūkumus ištaisyti.

Grigalevičienė, Stembregas, Plotnikova, Laurinavičienė, Mačiulis, Mielevskaja, Lebedeva, Lukauskas, Juškinė, Skinienė, Lugauskienė, Romanova. „Tiesa“, 1951. 1. 11.

Po saulėtą pietų šalį

(Jūros kelionių išpūdziai. Tęsinys iš 43(186) nr.).

Po maždaug 5 savaitžių kelionės iš Kanados B. C. ir US A Pacifiko pakraščiu aplinkui Kaliforniją ir per Panamą kanalą, pagaliau atsidūrėme senąjame New Yorke. Man buvo tikrai didinga ta diena, kurią išvydau garsiuosius New Yorko dangoraižius, pamažiau lendant iš po vandens linijos bei tolimos miglų.

New Yorkas! Tas pats senasis New Yorkas, kurio bokštus stebėjo tūkstančiai mūsų tautiečių imigrantų įvairiais amžių tarpais, įeškodami laimės, bei naujos tėviškos, bėgdami nuo įvairių okupacijų bei smurto. Tai bene didžiausieji vartai į Naująją Pasaulį tūkstančiams senų ir naujų lietuvių imigrantų.

Pirmiausia mus pasitinka pilotlaisvis ir duoda vadovą aukštyn Hudsono upe paženklinata periodiskai švytinčiais plūdėmis — buoys.

Į New Yorką įplaukiame jau temstant. Dešinėje ir kairėje blizgėjo milijonai žiburių. Garsioji Hellen Island su savo fortais, kurią teko pažinti tūkstančiams nelegalių imigrantų į U. S. A.

Dešinėje garsusis Lake Success ir Flushing Meadows, pagarsėjęs nesekmingų UNO posėdžių sesijomis.

Išmetėme inkarą upėje, at-

kiai dar nuo Manhattan dangoraižių bei Brooklyno, kur upė išsiplėčia į plačią įlanką, pilną visokių laivų, keitų bei plaustų.

Dar tą pačią naktį į uosto gilumą link Manhattan kran-tinių nuplaukė puošnus naujas prancūzų keleivinis, gaben-damas daugiausia naujus imigran-tus į USA.

Mes tik po poros dienų te-prisiglaudėme prie vienos Bro-oklyno krantinės Foot of Columbia. Imigracijos pareigūnai buvo stropūs, bet visdėlto mane lengvai praleido. Na ir prasižėję mano vizitai po pla-tų New Yorką ir jo apylin-kes, kur dauguma mano giminių gyvena ir tiek daug pažį-stamų bei šiaip tautiečių.

Dvi savaites praleidome New Yorke ir apylinkėse. Teko nuvažiuoti keletą kartų anapus Hudsono upės į New Jersey apacią upės garsiojom „Hudson Tubes“ į Newark, Kearney, Union ir kitur. Daugiau vakarus išbūdavau Lietuvių Tautiniame Klube, kur teko ir Vinčos rungtynes stebėti iš Čikagos. Sekanti savaitgalį teko nuvykti į paskutinį lietuvių pikniką, nes jau dienos kaskart vis labiau vėso irėjo rudeniop.

Po to dar spėjau aplankyti Vyčių knuopos jaunimo šokius, Lietuvių parapijos salė. Tai pareigą, lyg nežinomi kariai

gan puikus 4 aukštų namas. Dauguma dalyvių kalbėjo angliškai, bet sutikau nemažą dy-pukų vaikų bei mergaičių. Prisietačiau kaip svečias iš Kanados, kas sukėlė daug dėmesio jaunimo tarpe.

New Yorke išstovėjome apie 2 savaites, bet visdėlto viso New Yorke įžymybių neteko aplankyti, nors po žeminio BM T. RTO, IRT linijos tave nugabens dešimtis mylių į kelias minutes. Ir ne kartą pagl-voji atsiminęs Montrealio rėžlio tampa su pasenusiais boxcariais. Kada gi jie, pagaliau pradės realizuoti tą moderniau-sią pasaulio metro?

Pagaliau, vieną vėsoką rudens rytą atsiplėšiamė nuo Brooklyn Bridge krantinės ir tyliai prasmunkame Manhattan dangoraižių papėdę, pro Gouvernors Island jūros link. Kairėj pro rudens rūkus mums moja Laisvės Stovyla paskutinį „Ferewell“!

Sekančios dienos rytą išvyg-tame žemės juosta — tai įžan-ga į Delaware upės žiotis. Čia vėl gauname vadovą — pilotą, kuris veda mus aukštyn upe, kuri plačiai išsilieja vingiuoja pro miestus, kaimus, pramonės įrengimus — tolyn į Pensylvanijos aukštumas.

Philadelphia pasiekiam tik vakarop. Tai antras savo dydžiu po New Yorko, buvusi pirmoji USA sostinė. Dar prieš pasiekiant miestą, kairėj ir dešinėj traskėjo laivų statyklių mašinos ir atlikę savo

stūksojo grupės pilkų karo laivų, nuo submarinų lig didžiau šių kreiserių bei lėktuvnešių. Jų opesnės dalys bei patrankų baterijos buvo apsaugotos nuo oro „moth bolais“.

Tai milžiniškos pramonės miestas. Upės vanduo buvo juodas nuo pramonės išmatų, bei tirštai padengtas visokia alyva.

Pagaliau pasiekėm ir didmiesčio širdį. Virš mūsų aukštas tiltas, jungias Philadelphia su Camden, N.J. Virš miesto kabojo tiršti rūkai persunkti sunkiais kvapais, ypač nuo klijų pramonės.

Sustojome atokiai aukštąjame mieste. Pats centras jau liko gerokai užpakaly. Na, galvojau, tai bus toli surasti lietuviškas kolonijas su savo garšiomis svetainėmis. Atvykome kaip tik savaitgalio. Tą patį šeštadienį turėjo Philadelphia koncertuoti garsusis Čiurlionies ansamblis, atskridęs iš savo pastovios vietos Cleveland, Ohio, o sekantį sekmadienį pirma spalio jau turėjo savo koncertą Brooklyne garsiojo Carnegie salė.

Tuo pat vakarą, ginkluotais įvairiais adresais, gautais dar Brooklyne, leidausi įjėškoti lietuviškų kolonijų bei pavienių šeimų šiame milijoniniame didmiestyje. Įjėškoti ilgai neteko. Vos tik išėjus iš uosto ribų, pirmoje sankryžoje, rodos, Allegheny ir kitos Avenue užklausa policininką, stambų nejauną vyrą ar jis nežinąs artimiausios lietuvių

svetainės ar šiaip kokio lietuviš-ko biznio vietos? „Ugi žai, se-kantis blokas, my friend“, sako malonus pareigūnas. „Jūs pa-matysite 3-jų aukštų pastatą su užrašu „Lithuanian Musi-cal Hall“, ten ir rasi savo tautiečius“. Jis pats, pasisakė, esąs vokietis, turįs žmoną lie-tuvę, todėl ir žinaš.

Nudžiugęs, smagiai nudro-žiau ta kryptimi ir tuoj radau gražų, aukštą namą raudonų plytų su minėtu įrašu ir me-tais — 1902.

Labai nustebau, kad jau ta-da lietuviai net pirmieji čia iš daug gausesnių slavų koloni-jų čia sugebėjo įsteigti tokius kultūros bei biznio židinius. Iš-sikalbėjus vėliau su keletu se-nesnių tautiečių, jie humoris-tiškai išsireiškė: tuomet lietu-viai statėsi naujas dideles sa-las, o lenkai, kurių čia taipgi gausu, — bažnyčias. Ir iš tik-tųjų, sekančiam bloke toj pa-čioj Allegheny Ave aukštyn stiebias puikių bažnyčių bokš-tai.

Lietuvių svetainės apačioj yra įrengtas puikus baras su įvairiais lošimais ir atskiru įėjimu. Tą patį vakarą sužino-jau, kad čia pat aplink gyvena keletas dypukų šeimų ir tie-siog nudrožiau susipažinti. Na ir tikrai buvau svingingai, lietu-viškai priimtas. Čia susipaži-nau su būreliu jaunų vyrų ir mergaičių — moksleivių, kaip Sparkių, Jurskių bei kitomis šeimomis. Jie man maloniai nurodė tolimesnę programą, je, vykstant į koncertų halę,

bei vėliau lietuvių parapijų.

Gal didžiausia staigmena šiame mieste man buvo Čiurlionies ansamblis, kurį, turį prisipažinti, stebėjau ir klau-siaus pirmą kartą, neskaitant radio transliacijų iš Vilniaus dar karo metu.

Milžiniška salė, arena—u-rėjo bent 3 ar keturis laukus. ant pačio viršutinio — palu-bėje. Stebėjome tautinius šokius — įvairių Lietuvos kaimo papročių inscenizacijas, klausėmės moterų lyriškų ilgesnio pilnų melodijų bei vyrų choro dainų, kurios prasidėjo ilgesio bei skundo pilna „Tykiai Nemunėlis teka“, baigiant karin-gąja „Augo sode klevelis“. Pats choro įžėjimas se. buvo labai įspūdingas. Baltai ap-sirėdę vyrai žygiavo į savo vie-tas puikia tvarka. Ir ant galo baigė „Malūnų“, su mišriu choru ir kanklėmis bei įvai-riais ragais, kas sukėlė daug humoro, ne tik lietuviams, bet ir mums patiems, ypač vy-rams šokant oželį ir grojant primityviam švilpynių bei ož-ragių orkestru.

Po koncerto, gatvės užtvino gausia publika. Mes skubėjom sveikinti pavienius narius, kas savo pažįstamus. Padėjome pavargusiems šokėjams ož-gs benti sunkius lagaminus ir ne-tofiese esanti viešbutį, kur jie buvo apsisotę iki sekantio ry-to kelionės lėktuvu į New Yorką.

Sekantį pirmadienį mes pa-kėlėme inkarą kanalų į Balti-morę.

Bus daugiau.

Baltų Federacija

K. Reibėnas.

Jau anksčiau įsikūrusią Baltą tarta jai narius parinkti kitų Federaciją Torontę, rudenį principu — nepartinį. Paren itin buvo susirūpinę perorganizuoti, lieti naujų jėgų, kad ji, kaip Kanadoje aukščiausia politinė baltų institucija, galėtų lanksčiau veikti ir daugiau laimėti vedamoje kovoje prieš baltų tautų pavergėjus.

Baltų Federacijoje vadovaujama pareiga ir atsakomybė yra uždėta lietuvių sekcijai, nes kiti bendradarbiai, latviai ir estai mato pas mus didesnę skaitlingumą ir jau pasirašę atkaklumą ir organizuotumą, ypač šiame kontinente veikloje prieš bolševizmą. Todėl p. gen. kons. Gylys, B. F. pirmininkas, buvo susisiekęs Federacijos veiklą pagyvinti, ją perorganizuoti, kad veikiau realizuotųsi visuomenės lūkesčiai ir plačiau pasireikštų pasaulinėje arenoje už Lietuvos laisvę.

Anksčiau į Baltų Federacijos posėdžius buvo siunčiama nuo poros partijų atstovai, kuriuos kartais deleguodavo žmones tam darbu nepasiruošusius ir todėl nukentėdavo bendri interesai, nes turint galvoje to orno komplikuočius uždavinius, reikia sveikai suburti jėgų, kad galėtų plačiau išvystyti veiklą.

Rudenį p. gen. kons. V. Gylyi įnešus Toronto ALOK prezidiumo posėdžio dienotvarkę, Baltų Federacijos perorganizavimo klausimą, buvo nu-

principu — nepartinį. Paren itin buvo susirūpinę perorganizuoti, lieti naujų jėgų, kad ji, kaip Kanadoje aukščiausia politinė baltų institucija, galėtų lanksčiau veikti ir daugiau laimėti vedamoje kovoje prieš baltų tautų pavergėjus.

Šiuo būdu sudarytas tas taip svarbus politinis organas galės tikrai plėsti savo veiklą ypač panaudojant propagandos ginklą — nušviečiant pasauliui apie pavergėjus ir ką jie yra atlikę Pabaltijai valstybėse — tą kruviną darbą ir pastangas sugriauti pasaulį. Tai galės pasiekti per vietinę spaudą, kurioje turėtų kelti galint daugiau straipsnių taip pat apie baltų kančias ir skriaudas; toliau — paskaitos radijofone ir nuolatinis bendradarbiavimas su vietos veikėjais pasireiškusiais prieš bolševizmą.

Kasdien besiniaukias dangus audrai neša mums pragiedrulių, o po to baisaus sukrėtimo tikrai sušvis laisvės saulė pavergtiems kraštams. Čia budri Baltų Federacijos akis daug galės prisidėti laiku paspaudžiant skambutį į atitin-

ZYDO KNYGA APIE LIETUVĄ IR VILNIŲ.

1943 m., dar tebevykstant Antrojo pasaulinio karo mūšiams, I. Cohen Philadelphiaje, JAV-bėse išspausdino 530 psl. knygą apie Vilniaus žydus (Vilna, by Israel Cohen. Philadelphia, The Jewish Publication Society of America, 1943).

Kaip žinome, Vilnius buvo vienas iš reikšmingiausių žydų kultūros centrų, bendraujame Lietuvos istorijos fone apžvelgia Vilniaus žydų gyvenimą per kelius amžius. Labai yra įdomu pažvelgti į tai, kaip žydai vertina tą laiką, kai Vilnius buvo grįžęs nepriklausomai Lietuvai 1939 m.

Autorius iš karto nurodo, kad Lietuvos valdžioje žydai pajutę tolį palengvėjimą, kokio nebuvo pažinę anksčiau.

1939 m. prasidėjus karui, Vilniuje prieglaudus jėškoje daug pabėgėlių, jų tarpe ypač daug žydų. Vilniui atitekus Lietuvai, jos valdžia tvarkingai ėmusi rūpintis pabėgėliais. Jos globoje buvęs sudarytas koordinacinis komitetas iš: Amerikos Jungtinių žydų komiteto, Amerikos raudonojo kryžiaus, Lenkų šalpos komisijos ir Lietuvos raudonojo kryžiaus atstovų. Lietuvos valdžia skirdavusi paramą, prilygusi 50 nuoš. iš užsienio gautamų lėšų.

Žydų gyvenimą sunkinusios antisemitinės riaušės, kurias kėlė „endekai“, t. y. lenkų nacionalistai.

gerai gydo naujagimių, ekzema, nuo kurios ligio! nepaprastai sunku buvo gydytis. Kaip teigia gydytojai, naujasis vaistas ACTH suteikia greitą pagalbą mažiems kūdikiams, sergantiems kakinančiais egzemos niežais.

Kai kurie kūdikiai ir gimsta su niežtinčiais šašais. Panudojus ACTH, niežulys pranyksta.

ELEKTRONAI PRITAIKYTI GAUDYTI ŽUVIMS

Amerikos lėktuvų statymo bendrovė Bendix pagamino elektroninį prietaisą, kuri atsimušą elektro - magnetinės bangos nuo žuvies vandenyje. Tuo būdu prietaisas nurodo, kur tinklą mesti.

GARSĖJANTIEJI VAISTAI

Antibiotiniai vaistai, kaip streptomycinas, penicilinas, aureomycinas, terramycinas ir kiti, vis labiau pradeda garsėti. Šiuos vaistus naudoja ne

Vilniaus žydų delegacija nu skubėjusi Kauną, kur jai ministeris pirmininkas Jonas Černius ir vidaus reikų ministras Kazys Škučas užtikrinę, kad netvarka būsianti užgniaužta.

Lietuvos valdžios laikysena žydų atžvilgiu buvusi tolerantiška (one gratifying tolerance). Ji paskelbusi žydų kalbą atsiskaukimą į Vilniaus žydus, garantuodama teisių lygybę. Ji patvirtinus vieno žydo paskyrimą viceburmistru. Ji leidusi vėl pasirodyti „Vilner Tagblatt“ ir 2 kitiems žydų laikraščiams. 4 Vilniaus gatvės buvusios pavadintos žinomų žydų rašytojų ir žymaus žydo visuomenininko Dr. Šabado vardais. Lietuvos ministeriui Maskvoje buvę pavesta rūpintis iš Sovietų valdžios grąžinimą tam tikro skaičiaus žymių Vilniaus žydų, kurie buvo deportuoti Rusijon. Tad Vilniaus žydai, tiek nuolatiniai gyventojai, tiek atbėgėliai, ne žiūrint pasunkėjusios materialinės padėties ir kartkartėmis pasireiškančio „endekų“ chuliganizmo, jautėsi čia ypatingai laimingi (particularly fortunate), ypač kai girdėjo apie savo tautiečių vergiją, kančias ir badą nacių valdžioje. Autorius apgailestauja, kad tokią tarytum idilišką padėtį (seemingly idyllic state of affairs) staiga pasibaigę, Lietuvą okupavus bolševikams.

(EKL).

tiktai ligoniams gydyti, bet ir gyvuliams auginti ir ugalsams gydyti.

Savo metu pagarsėjęs kandidatas į „raudonus“ Amerikos prezidentus — Wallace — smarkiai girusi šių vaistų pagalba išvedęs labai geras vėsių veisles, kurios greit auga, daug kiaušinių deda ir duoda daug mėsos.

Tulas botanikas labai sėkmingai pradėjęs gydyti augalų ligas taip pat šiais vaistais. Dabar Amerikos fermeriai pradėję gyvulius šerti terramycinu ir aureomycinu, nuo kurių gyvuliai labai greit auga. Be to, jauni gyvuliai, šeriami antibiotiniais vaistais, esti sveikesni ir nepalyginamai daugiau išgyvena, negu paprastai, nenugaišta.

Šie faktai privedė prie to, kad Amerikos žemdirbiystės departamentas išleido potvarkius, kaip antibiotiniais vaistais šerti gyvulius, kiek tų vaisių jiems duoti ir tt.

— Aš dėlto nesijaudinu, — atsakė ramiai Billis, — nes aš pasitikiu. Aš žinau, lygiai taip pat tikrai, kaip kad štai sėdžiu šičia, kad tada, kai Jūs man nuimsit tvarsčius, aš matysiu Jūsų veidą.

— Jūs galite nusivilti, — lėtai pratarė gydytojas. — Verčiau priimkit dėmesin šitą galimybę. Nesidarykit sau peraukštų lūkesčių.

— Aš vien pajuokavau, — tarė Billis. — Man nesudaro jokio realaus skirtumo, kaip Jūs atrodote. Aš juokavau taip kalbėdamas. — Jis vėl nusišypsojo. — Užmirškite tai, — tarė jis, — užmirškite.

Mažos, jautrios gydytojo rankos ilsejos ant kelių. Jis pasilenkė priekin ir pažvelgė pacientui į veidą. Jo akys priprato prie tamsos ir jis galėjo aiškiai išskirti Billio bruožus. Jis uždegė mažą, gaubtą lempelę, dengdamas ją tarsi skydu savo plaštaka. Jis atsiduso, papurtė ir galvą ir perbraukė susimastęs kaktą.

— Ar jūs taip pat turite vaikų, paklausė Billis.

Gydytojas nuėjo prie lango. Jis truktelėjo nedrąsiai virvelę; storos užuolaidos persiskyrė ir be garso nuslydo į šalis.

— Aš turiu tris dukreles, — atsakė jis. Rudens saulė smarkiai įsiveržė kambarin, paklodama šviesų keturkampį įžūlai aslą, nuplėksdamas Billio rankas, jo šiurkštų atloštą veidą ir sieną užpakaly.

— Tai tau, keista! Aš turiu tris berniukus. Tos kartos Jūs negalite suklyst!

— Štai kas žmonių vadinama sutapimu, — pasakė gydytojas.

Jis vėl grįžo prie savo kėdės ir atsistojo tarp Billio ir saulės šviesos. — Jei norit, jūs galite dabar pakelti rankas — sunkiai pratrė jis.

Billis pakėlė savo gauruotas dėmėtas alvva rankas ir užsidėjo ant smilkinų. Jis kalbėjo su nuostaba.

— Tvarsčiai juk jau nuimti, ar netiesa, daktare?

— Taip!

Gydytojas linkerėjo galvą ir nusigręžė į šalį. Stipri saulės šviesa vėl tvykstelėjo į Billio platų, geraširdišką, slavišką veidą.

— Dabar, kai atgaunu regėjimą, aš nebijau Jums pasakyti — tarė Billis, — kad aš tik smarkavau sakdamas, jog nebijojau. Aš buvau mirtinam išgastyje didesnį laiką dalį, daktare; bet man rodos Jūs tai irgi žinojot. Štai kodėl aš šiandien, man rodos, elgiaus kaip vaikas. Kaip palengvėjo atgavus jį atgal ir žinant, kad aš vėl galiu matyti... Jūs galite bet kuriuo metu uždegti šviesą... Aš pasiruošęs.

Gydytojas nieko neatsakė.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Į TORONTĄ ATVYKSTA „DANAVOS“ ANSAMBLIS

Birželio 16 dieną Toronto sportininkų klubas „Vytis“ pasikvietė „Danavos“ ansamblį su naujai pastatytu K. Veličkos veikalų „Nemunas žydi“.

Šitas ansamblis yra apvaži-nėjęs daugybę lietuvių kolonijų Vokietijoje. Dabar ansamblis, vedamas muz. Stp. Sodeikos ir aktorius K. Veličkos, kuris Lietuvoje buvo Vilniaus Dramos aktorius ir Lietuvos Filharmonijos Liaudies ansamblio režisierium, atskūrė Čikagoje ir Sekminėms pastatė K. Veličkos „Nemunas žydi“. Birželio 16 d. „Danava“ gastroliaus Torontę. Sekite skelbimus ir nepraleiskite progos atsilankyti spektaklyje.

MIRĖ „KALEVALOS“ VERTEJAS?

Pasklido žinios, kad Lietuvoje miręs kanauninkas Adolfas Sabaliauskas - Žalia Rūta.

A. Sabaliauskas buvo gimęs 1873 metais Papilyje. Kunigu buvo daugely vietų, bet paskutiniu Lietuvos nepriklausomybės laiku buvo vyr. kariuomenės kapelionu ir Kauno įgulos bažnyčios rektorium.

A. Sabaliauskas buvo pilažodžio prasme kultūrininkas, nemėgo aukštų ir pelningų pareigų, bet mėgo visoki meną, kūrybą, pats rašė ir ypač daug rinko tautosakos, dainų, liaudies instrumentų. Iš suomių kalbos išvertė suomių liaudies epo veikalą „Kalevala“. Surinko ir išleido su gaidomis didelį lietuvių liaudies dainų ir giesmių rinkinį. Ypač vertingi jo senoviniai dainų ir giesmių rinkiniai su kanklėmis, skudučiais ir t. t.

Kun. A. Sabaliauskas net ir komunistinių okupantų mažiau buvo persekiojamas. Prieš tai tikrai kultūringą kunigą, turėjusį didelį autoritetą, aukštai tolerantišą asmenį ir aukštą dvasiškumą nelengvai kilo ir okupantų ranka.

ISLEISTA NAUJA KNYGA ANGLIJOJE

Knygų leidykla „Pradalgė“ šiomis dienomis išleido naują knygą J. Steinbeck romaną „Tarp pelių ir vyrų“. Knygą iš anglų kalbos vertė K. Barėnas. Spausdino „Nida“ spaustuvė Coventryje. Pasirodžiusią knygą recenzentai vertnia labai palankiai, ir atrodo, kad ji lietuviškos visuomenės tarpe ras nemažą pasisekimą.

J. J-tis.

— Mano senukė buvo atėjus vakar manęs aplankyti, — tęsė Billis. Ji sakė, kad jie paliko man mano darbo imonę. Aš liepiau jai pasakyti, jog aš pribūsiu pirmadienio rytą. Aš būsiu toks laimingas, kad grįšiu vėl dirbti...

Gydytojas tylėjo ir Billis, pabūgęs, kad jo žodžius nuskaibė nedėkingumas, greitai pridūrė:

— Aš turėjau gerą poilsį per tas pastarąsias savaites ir visi buvo pašėlusiai man geri, bet aš noriu dabar vėl grįžti darbn. Aš šeimai žmogus ir turiu atsakomybę. Mano žmona bei vaikai mirst badu, jeigu aš jais nepasirūpinsiu, ir aš negaliu leist sau veltui eikvoti laiko. Jūs, man rodos, žinot, kaip esti su Jūsų paties užsiėmimu.

Gydytojas priėjo prie durų ir atsargiai pratarė: — Slauge... slauge, įeikit verčiau dabar vidun.

Jinai tuoj pat įėjo, priėjoprie stalo ir atsistojo šalia vazos su astrais. Po valandėlės ji pažiūrėjo aukštyn ir pažvelgė į Billio veidą. Be tvarsčių jis tarė didesnę visiška skirtingai, netgi jaunesnis negu ji buvo maniusi. Jo akys buvo apvalios, nesudrumstai skaisčios, keisto šviesiai riešutinio atspalvio. Jos kažkaip švelnino jo šiurkščias rankas, masyvų smakrą ir tankius pasišaukusius plaukus. Jos keitė, jai rodėsi, jo visą išvaizdą ir ji suprato, kad jei ji nebūtų mačiusi jo akių, ji niekad nebūtų teisingai suvokusi jo charakterio ir nebūtų turėjusi nė mažiausio supratimo, kaip jis atrodė žmonėn, kurie pažinojo jį prieš nelaimę. Jai taip jį bestebint ir begalvojoant, jis vėl nusišypsojo, papūtė lūpas ir pasuko galvą gydytojo pusėn.

— Kas gi Jums? — paklausė priekaištaudamas. Kogi Jūs laukiat? Negi Jūs rengiatės įbrukt man skardinį indelį ir pieštukų glėbėlį? — Jis vėl nusiuko:

— Na, pirmyn, dktare! Nelaikykite manęs tokioj įtampoj. Kaipgi aš sužinosiu, kaip Jūs atrodote, jeigu Jūs neuždegsit šviesos.

Gydytojas nieko neatsakė. Billis išskėtė rankas, pasiraivė patenkintas, paspuodėjo kėdėje ir jam beveik pavyko atsistoti veidu į slaugę, kuri tebestovėjo šalia stalo. Jis šypsojosi ir linkčiojo linksmai į tuščią sieną, per jardą į kairę nuo tos vietos, kur laukė p-lė Connors.

Gydytojas pribilo:

— Aš esu maždaug penkių pėdų, aštuonių inčų ūgio, — pradėjo jis savo nedrąsiai, gailių balsu. — Sveriu aš apie 175 svarus, taip, kad Jūs galite įsivaizduoti, koks aš turiu būti rubuilis. Sekantį pavasarį man sueis 52 metai ir aš imu plikti. Aš dviu pilką eilutę ir esu apsiavęs rudais batais. — Jis stabtelėjo akimirkai, tarsi pasitikrindamas savo paskutinį konstatavimą. Aš pasirišęs šiandien mėlyną kaklaraištį su baltais taškeliais.

— „Gabijos“ choras vedamas muziko J. Dirvelio, Bostone gegužės 20 dieną pastatė M. Petrausko „Birutę“.

— „Keleivis“ gegužės 30 dieną mini savo 45 metų sukaktuves. Šis Amerikos lietuvių socialdemokratų laikraštis naudojasi plačiu populiarumu. Sveikiname sukaktuvininką ir linkime sėkmės.

— „Vienybė“ atšventė savo 60 metų sukaktuves. „Vienybė“ savo istorijos bėgy buvo daugelio redaktorių redaguojama ir kelis kartus keirė savo politinę kryptį; buvo ir dienraščiu. Dabar „V“ redaguoja J. Tysliava. Linkime sėkmės.

— Latvių istorininkas K. Stalsans parašė veikalą apie Vilniaus krašto lietuviškumą.

— Lenkijoje mirė, repatriavęs iš Vilniaus, garsus fotografas Bulhakas, kuris Vilniuje turėjo turtingiausią Vilniaus ir viso jo krašto vaizdų rinkinį. — Lietuvos baleto solistė, dirbusi tremtyje drauge su Liepinu, Detroite atidarė baleto studiją.

NAUJI RAŠTAI

Adam Mickewicz. THE BOOKS OF OUR PILGRIMAGE. Translation by J. K. Tautmyla. „Draugas“ press, Chicago 8, Ill. USA. 1950 m.

Gražiai išleistoje knygotėje vertėjas pradžioje duoda Adomo Mickevičiaus gyvenimo duomenų ir daro neilgą jo kūrybos apžvalgą. Vertėjas, iliustruodamas Mickevičiaus kūrybą, duoda kaikiurių pavyzdžių, kuriuose kalbama apie Lietuvą, Mickevičiaus apdainuotą didelę meilę.

Vertimas darytas iš lenkų kalbos. Pirmąją leidinio dalį sudaro The Books of Our Pilgrimage ir antrąją dalį — The Books of the Lithuanian Pilgrims.

Visas vertimas į anglų kalbą padarytas gražiai, sielandžia kalba, bet pats reikalas yra persengs, turis daugiau istorinę reikšmę ir istorinę vertę. Tikrai iš šios pusės ir vertintina knyga.

Kadangi Adomas Mickevičius buvo didelis laisvės kovotojas, kentėjęs už tai cao persekiojimus ir dėl to turėjęs apiešti tėvynę ir ilgus metus gyventi tremtyje — Prancūzijoje, pagaliau, vykdanat kovas už laisvę, ir tose kovose kisti, — tai ta prasme leidinyje yra gražių minčių.

Mokslo-technikos naujienos

ISRASTA ATSPARI GUMA

Kaip žinoma, dirbtinė - sintetinė guma yra gaminama iš įvairių medžiagų, be ko kita — iš pieno, ir nuo to pareina jos rūšis. O rūšis yra labai svarbus dalykas, dėl kurio dieną ir naktį dirba laboratorijos, vedamos pačių žymiausių išradėjų.

Guma mūsų laikais yra pirmos rūšies reikmuo, reikalingesnė už duoną.

JAV žemės ūkio departamentas išrado naują sintetinę gumą, kuri esanti geresnė net už natūralią ar kitas žinomas sintetines gumos rūšis. Ji yra atsparesnė sausam karščiui, vandeniui, orui, aliejams, šalčiui ir ne taip greit susidėvi. Ji pavadinta „lactoprene BN“ ir pagaminta iš cheminių junginių, gaunamų iš pieno ir kukurūzų cukraus. Gumos sudėtis gali įvairuoti keičiant tų chemikalų proporciją.

Lactoprene BN greičiausiai bus panaudota aliejaus indų uždarams, automašinių transmisijoms šaldytuvuose, gumos maišams gaminti ir aliejų tankams iškloti.

APIE ACTH VAISTUS

ACTH yra naujai išrastas vaistas, gaminamas iš posmegeninės — pituitarinės liaukos, kuri yra galvos kaušo baltelio įdubime.

Tas vaistas yra pagarsėjęs, kaip priemonė gydyti reumatizmą, ypač sąnarių reumatizmą.

Bet, pasirodo, ACTH labai

— Dievė, — šuktelėjo Billis su panieka. — Nejaugi Jūs pagalvojot jog aš Jums nepasitikiu. Dieve! Aš per daug Jums tikiu, kad turėčiau kokios baimės“.

— Aš nuimsiu tokiu atveju Jums tvarsčius... — jeigu Jūs pasiruošęs.

— O. K.!, — tarė Billis. — Aš nei kiek nesijaudinu.

Papasakokit, sakysim, kol aš dirbsiuš man savo nelaimę, — tarė po kiek laiko gydytojas. — Tuo užimsit man — mano mintis, o tarp kitko aš niekad nesupratau Jūsų atsitikimo.

— Apie tai nėra daug ko pasakoti, — pradėjo Billis — Aš esu vedęs ir turiu tris vaikus, kaip kad mano žmona rašė Jums savo laiške. Žodžiu, aš žinojau, kad turiu smarkiai dirbti, kad išlaikyčiau savo vietą. Jie atleidinėjo vyrus iš fabriko kiekvieną dieną, bet aš daviau sau žodį, kad su manim tai neturi atsitikti. Ir aš kartodavau sau vis dažniau, kad aš turiu dirbti smarkiai ir naudotis kiekviena proga, kadangi esu žmogus su atsakomybe. Aš kalčiau sau, kad negaliu būti atleistas iš darbo, nežiūrint kas beatsitiktų.

— Nuleiskit rankas, Billi, — tarė švelniai gydytojas. — Kalbėkit kiek tinkamas, bet rankas laikykite ant kelių.

— Man rodos, kad aš persistengiau, — tęsė Billis. — Man rodos, kad aš visumoj per daug plėšiaus pagliau... Tada tas gražtas sprogo į bene tuziną skeveldrų ir apakino mane, nors aš iš pradžių nežinojau, kas man atsitiko. Na, kas toliau, jūs jau žinote, daktare...“

— Tai buvo žiauru, — tarė gydytojas. Jis tyliai atsiduso ir palingavo galva. — Tai karti nesėkmė.

— Galbūt tai atrodys kvaila, — tarė Billis, — ką aš dabar pasakysiu, bet mane maudžia vieną kartą tai pasakyti ir išrauti iš savo krūtinės. Nes nėra pasauly nieko tokio, ko aš nenorėčiau padaryti tokiam žmogui kaip Jūs; ir aš apie tai ilgai galvojau. Dabar štai kas man norisi vieną kartą pasakyti: Jeigu Jums kada manęs prireiktų, bet kam, tarkite man tikrai žodį, ir aš atleiksiu viską trenkęs į šalį, nesvarbu, kur bebūčiau. O kai aš sakau „kam bebūtų“ aš turiu omeny „viską, kas bebūtų“ iskaitant ir savo gyvybę... Mane vis maudė Jums tai vieną kartą pasakyti.

— Aš įvertinu tai, atsakė gydytojas, ir aš žinau, kad Jūs kalbat netuščiom.

— Aš tik norėjau Jums tai pasakyti, — tarė Billis.

Užėjo akimirka tylos; tada gydytojas pribilo atsargiai: — Visa, kas galėjo būti padaryta žmogui, — buvo jums padaryta, Billi, ir nėra reikalo galvoti, kad operacija nepavykus. Bet kartais tai neišdėga, kaip karštai mės bemėgintumėm.

MŪSŲ SPORTAS

PABALTIEČIAI „DIDŽIAJAI TĖVYNEI“ LAIMI PERGALE

Kaip „rusai“ Paryžiuje laimėjo krepšinį.

Paryžiuje šiomis dienomis bodavo, kaip višta viščiukas. Iyky Europos krepšinio olim. Iš sporto stadiono vėl sūkiš-piada, kurią susidomėjimas au davo i autokarą ir — į Sovie-vo gana didelis. Ypač kad oti tų Rusijos ambasada, kur juos, cialiai dalyvavo ir Sovietų Są-matyt, gerokai „pamasažo“-jungos krepšininkai. Tai la-davo“... Buvo pagunda pasiūlyti

baudingas dalyvavimas, cha- rakterizuojas ne tik tai Rusi- jiems pasilikti laisvajame pa- jos — „didžiosios tėvynės“ sauly, bet ne kaip negalima — sportą, bet ir... moralę, buvo prieti, prisiartint. Tiesa, šie „gerausieji iš ge- riausiu“, pavieniui yra geri. Jie taip ir žaidė, kaip solistai. Jie visai nesusižaidė. Todėl visumoje jie nesudarė net vie- ningos komandos. Amerikoni- juos sumaltų i dulkes. Ir mū- sų tremtiniai juos tikriausiai nesunkiai nugalėtų. Čekai prancūzai ir turkai parodė žy- miai gražesnę žaidimą. Jeigu jie laimėjo, tai daugiausia dė- ka Butauto. Bet „rusai“ tik- rai nesudarė idomosnes ko- mandos. Ir su čekais tie „ru- sai“ vos-ne-vos ištesėjo 51 priešo 50.

Bet... kaip rusams ne gėda? „Didžioji tėvynė“ iš „buržu- azijos rualintų“ Pabaltijo valstybių semiasi visas jėgas, nesigėdina net Lietuvos ir Es- tijos vardus savintis ir skinti Pabaltijo valstybių tautų pa- galba sau laurus?! Tai jurns ir „didžioji tėvynė“. Paryžietis

MONTREALY LIETUVIAI KREPŠININKAI SUSITIKS SU LATVIAIS

Ši šeštadienį, birželio 2 die- ną, 7 valandą Aušros Varyų parapijos salėje įvyks pirmas šiemet lietuvių krepšininkų susitikimas su latvių krepšininkais. Kas domisi sportu, šios rungtynės visiemis bus įdo- mios.

St. Butautas — geriausias ko- mandos žaidėjas. Apie jį dau- giausia rašė visi Paryžiaus laikraščiai, dėjo jo nuotrau- kas ir šaržus; jį spauda vadi- no krepšinio karalium (ne dik- tatorium...).

Nemažai komplementų teko ir J. Lagunevičiui.

Mudu su K. bandėme lietu- vius prašneinti, bet nesise- kė. Šiuos „rusus“ buvo apsu- pę dideliu stipriai suglaustu ra- tu visoki treneriai, masažistai ir enkavedistai, kurių su mū- sų sportininkais pabaltiečiais buvo atvažiavę bent penkis kartus daugiau, negu pačių žaidėjų. Juos — lietuvių ir- estus — atveždavo i sporto aikštę autokaru, išleisdavo per „angelų sargų“ šarengą ir da-

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaus- tus nuo lietaus uždešdami jiems „Drex“, kad neper- leistų vandens ir duotu gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiau- sios rūšies karpetus ir fo- telius (Chesterfields), gar- dinus lengvus ir suakius. Sutaisme rūbus (iširi- mus), išiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį pa- imame iš namų ir pristato- me i namus.

Už mūsų atliktą darbą garentuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti liecuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3223.

J. Alide Blais, 29—4ieme Avenue, Ville Lasalle. TR. 7849.

ĮVAIRIŲ MASINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paimamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.

— Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. — 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

Edmond COURCHESNE

Advokatas

CIVILINĖS IR KRIMINALINĖS BYLOS. 10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308 TEL. HA 4607 MONTREAL.

Edouard MENDOR

Notaras

10 ST. JAMES ST. W., KAM. 308. TEL. LA 5022 MONTREAL.

TAUTOS FONDUI

Kanados Lietuvių Benduomenės Montrealio L. O. Komite to vykdyto aukų rinkimo vajeus Tautos Fondui

Apyskaita

1. Pagal aukų lapą Nr. 1. 2. Kudžmaitė Elena... 3,— (rinko Kanados Lietuvių Tau 3. Kudžma Vyt. .... 5,— tinės Sąjungos Montrealio sky 4. Navikėnas Juoz. .... 5,— rius) aukavo: 5. Liet. Kariuom. Kūr. - -Sav. S-ga Kanadoje 10,— \$

1. Lapinas Al. .... 20,— \$ 25,— 2. Kęsgailos J. ir St. .... 10,— (Pinigai įnešti Taut. Fon- 3. Drevinskiene .... 2,— do Atst. Kanadoje — kvit. Nr. 4. Juodviršienė J. .... 3,— 140).

\$ 35,— 6. Pagal aukų lapą Nr. 6 (rinko Montrealio Atėmimų- (Pinigai įnešti Tautos Fond. Atst. kvit. Nr. 141).

2. Pagal aukų lapą Nr. 2 (rinko Katalikių Moterų Są- jungos Montrealio skyrius). Aukų lapas gražintas tuš- čias.

3. Pagal aukų lapą Nr. 3. (rinko Montrealio skautai- tės). Aukų lapas gražintas tuš- čias.

4. Pagal aukų lapą Nr. 4 (rinko Kanados Lietuvių Ta- rybos Montrealio skyrius) au- kavo: \$ 9,— (Pinigai įnešti Taut. Fondo Atst. Kanadoje — kvit. Nr. 131).

7. Pagal aukų lapą Nr. 7 (rinko Akademinių Sambūris) Aukų lapas gražintas tuš- čias.

8. Pagal aukų lapą Nr. 8 (rinko Kanados Lietuvių Są- jungos Montrealio Skyrius) aukavo: \$ 10,— (Pinigai įnešti Taut. Fondo Atst. Kanadoje — kvit. Nr. 152).

9. Pagal aukų lapą Nr. 9. (rinko Lietuvių Susivienijimo Amerikoje Montrealio (123 Nr. kuopa) aukavo: \$

1. Adomaitis Jonas .... 1,— \$ 1,— (Pinigai įnešti Taut. Fondo Atst. Kanadoje — kvit. Nr. 153).

10. Pagal aukų lapą Nr. 10 (rinko Montrealio Siučių Or- ganizacija). Aukų lapas gražintas tuš- čias.

11. Pagal aukų lapą Nr. 11 (rinko Amerik. Lietuvių Darb. Draugijos 35 kuopa) Aukų lapas negražintas.

12. Pagal aukų lapą Nr. 12 (rinko Lietuvių Atgimimo Sa- jūdžio Montrealio Skyrius) au- kavo: \$

1. Lukoševičius Juozas 1,— \$ 65,50 (Pinigai įnešti Tautos Fond. atst. kvito Nr. 104).

5. Pagal aukų lapą Nr. 5 (rinko Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų - Savanorių sąjunga Kanadoje) aukavo: \$

1. Čižaitė Jdv. .... 2,— 1. Lukoševičius Juozas 1,—

AUKŠTA KOKYBĖ—ŽEMA KAINA

Siuntiniai į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS PER US PARCEL POST.

Užsakymuose prašoma rašyti aiškiai siuntėjo ir gavejo vardą, pavardę, adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

Kaina U. S. dol.			
5 sv. mlt. p.kavos	Nr. 14 \$ 6.75	5 sv. m. p. kavos	Nr. 18 \$ 9.80
2 sv. m. p. kavos	\$ 5.20	5 sv. g. k. taukų	\$ 9.50
1/2 sv. kakao		2 sv. šokolado	
1/2 sv. šokolado		5 sv. m. p. kavos	
1/4 sv. arbatos		10 sv. cukraus	
11 oz. kompoto		12 plyt. bulijono	
4 sv. m. p. kavos	\$ 8.90	3 sv. g. k. taukų (skardinėje)	\$ 7.15
1 sv. kakao		2 sv. m. p. kavos	
1 sv. šokolado		1 sv. Aliaskos Salmon	
1/2 sv. arbatos		1/2 sv. kakao	
22 oz. kompoto		1/4 sv. arbatos	
2 sv. m. p. kavos	\$ 6.50	2 sv. m. p. kavos	\$ 6.00
1 sv. ryžių		1 „Qua. alyvos	
4 oz. Salmon		„Mazola“	
4 oz. Tuna		1 sv. saldinių	
6 oz. liežuvio		1/2 sv. kakao	
1 1/2 oz. j. pipirų	\$ 6.00	1/4 arbatos	\$ 6.00
4 oz. kokoso		12 sv. gr. k. taukų	
3/4 oz. kardamono		Individualūs paketai ruošiami susitarus.	
1 1/2 oz. cinamono		Kava i visus paketus de- dama po 1 sv. skardinėje.	
1 oz. majorano			
1 3/4 oz. paprikos			

Pinigai: 100 DM \$ 21.50 i Vakarų Vokietiją. Dėl kitų kraštų prašome atsiklausi kurso.

HONEST AID, REG'D. 456 W. 63rd Street, CHICAGO 21, ILL. USA.

KALENDORIUS

1951

METAMS

B I R Ž E L I S

30 d.

1 P Pamfilijus,	Galinda, Daujotas.
2 S Marcelinas, Erazmas,	Ažuolas, Aukštė.
3 S Klotilda,	Dievelta.
4 P Pranciškus,	Vendré, Šekšnas.
5 A Bonifacas,	Meletė, Kentautas.
6 T Norbertas,	Mėta, Tauras.
7 K Povilas, Robertas,	Milda, Silgaila.
8 P Medardas,	Akytė, Merūnas.
9 S Primas, Felicijonas,	Vorilė, Mažvydas.
10 S Margarita,	Vingėla, Kantminas.
11 P Barnabas,	Stargelė, Dainius.
12 A Bazilidas,	Rūta, Ramūnas.
13 T Antanas Pad.,	Minkantė, Kunotas.
14 K Bazilijus,	Pomeda, Butrimas.
15 P Vitas, Modestas,	Švarnas.
16 S Kvirinas, Julita,	Jūra, Kategirdas.
17 S Marcijonas,	Nauburė, Daumantas.
18 P Efreimas,	Žaizdrė, Gimbutas.
19 A Gervazas ir Protazas,	Geguzė.
20 T Silverijus,	Spanguolė, Žadvainis.
21 K Aloyza, Rezeta,	Vadulis.
22 P Paulinas,	Ramunė, Laimutė.
23 S Zenonas, Vanda,	Arvydas, Pūtėjis.
24 S Jonas Krikšt.,	Gegė, Jaukantas.
25 P Vilhelmas, Prosperas,	Baniūtė, Mantminas.
26 A Jonas ir Povilas,	Viltautė, Jaunius.
27 T Ladislavas,	Norgailė Gediminas.
28 K Ireniejus,	Gailė, Tautgaila.
29 P Petras ir Povilas,	Giedrimė.
30 S Benedikta,	Uogelė, Tautginas.

Mėnulis: 4 d. — jaunasis; 12 d. — priešpilis; 19 d. — pilnatis; 26 d. — dešėlis.
Saulė: 3 d.: teka — 4.16; sėsta — 7.40; 10 d.: teka — 4.13; sėsta — 7.45; 17 d.: teka — 4.12; sėsta — 7.49; 24 d.: teka — 4.13; sėsta — 7.50.

2. Šimelaitis Pranas ... 1,—	Šventės minėjimo metu Pla-
3. Jocas Juozas ... 1,—	teau salėje.
4. Kudžma A. .... 1,—	(Apyskaita buvo paskelbta
5. Gorys Iz. .... 1,—	atskirai).
6. Balsys Leopoldas ... 1,—	
7. Šukys Matas ... 1,—	\$ 178,07
8. Lukoševičius Juozas 1,—	(Pinigai įnešti Taut. Fondo
9. Pakulis Juozas ... 5,—	Atstovybei Kanadoje — Kvi-
10. VI. Ivanauskas ... 2,50	to Nr. 130).
11. Teodora Čipkuvienė 10,—	
12. Baltuonis P. .... 2,—	Viso ... \$ 351,07

(Trys šimtai penkiasdešimt \$ 27,50 vienas doleris ir 07 ct).

(Pinigai įnešti Tautos Fon- do Atst. Kanadoje — kvit. Nr. 121).

13. Surinkta aukų Tautos

DIPLOMUOTAS LIETUVIS LAIKRODŽIŲ

L. ARMALIS

209 Dolhausie Str. Apart. 4. Brantford, Ont.

Priimu taisyti visų rūšių laikrodžius. Darbą atlieku greit, sąžiningai ir žymiai pigiau.

Laikrodžius siųskite paštu registruotu siuntiniu, nes tas yra pigu, saugu ir patogiu. Pataisęs gražinsiu paštui, kartu su saskaita už atliktą darbą.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

670 Annette St., Toronto, atidare

PETER PAN BEAUTY SHOP

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: JU 1905.

Dėmesio!

Hamiltonas - Ontario

Fotografuojame vestuves,

diam portretus, vaikų nuotraukas, reprodukcijas senų dokumentų, fotografijų etc.

IŠPILDOME PUKIAI IR PIGIAI..

„ONTARIO FOTO STUDIO“

622 Barton St. E. Tel. 5-6156. Mamilton, Ont.

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garentuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val

RAUDONASIS „TAKOS APAŠTALAS“ LIETUVIŲ TREMTINIŲ TARPE.

Sault-Ste-Marie, Ont. Du lietuviai — naujieji kanadiečiai — viena gražia šėštadienio pavakarę dirbo darže, vakarinėje miesto dalyje, vadinamoje Bay-view. Šis priemiestis viso miesto gyventojų yra žinomas tuo, kad dauguma gyventojų čia yra slavų kilmės ir, kas blogiausia, nemaža iš jų yra „raudoni“.

Taip jiems besidarbuojant, juos rusiškai užkalbino vienas senas ukrainietis emigrantas, gyvenęs toje pačioje gatvėje. Kaimynas pasiūlė lietuviams pasirašyti taip dažnai spaudoje minimą „taikos petičią“, kurią jis pavadino „prašymu valdžiai, kad nebūtų karo...“ Pasirodo, šis raudonasis „taikos apaštalas“ šiek tiek žinąs apie komunizmo tėvus — Marksą, Engelsą ir Lenina. Taip pat žinąs Dachau, Buchenvaldo ir kitų koncentracijos lagerius, Katynės žudynes (žinoma, tai skaito nacių — vokiečių, o ne rusų darbų) ir kit. Jis daug pripasakojo apie sunkius nepasiruošusių laikus Kanadoje ir apie dabartinį nenormalų kainų kilimą, apie tai, kad kasmet mūsų mieste valdžia išvaro iš namų per 100 namų savininkų, kurie nesumoka mokesčių ir tt.

„Raudonasis kaimynas“ ypač tingai piktinosi „amerikonų agresija“ Korejoje ir primygtinai kartojo, kad kiekvienas padorus žmogus turi savo pasirašyti ir prisidėti prie nereikalingo kraujo liejimo Korejoje, kuris gali virsti III-čiu pasauliniu karu... Apie II-rąją pasaulinį karą jis prisiminė tik tiek, kad tai buvo laimėtas vieny rusų, o amerikoni tyčiomis delse II-rojo fronto sudarymą...

Paklausę, kada jis atvykęs į Kanadą, ir sužinoję, kad tai buvo 1910 metais, jam trumpai taip atsakė:

1. Niekuomet komunizmo nemačius ir jo ant savo kailio nepergyvenus, negalima apie jį kalbėti. Jeigu tai daroma, tai, turbūt, daroma už pinigus, arba reikia būti komunistinės propagandos auka.

2. Hitlerio ir jo vokiškojo nacionalsocializmo niekas iš tremtinių — komunizmo aukų — negiria, bet tai visa yra maža vaiko nusikaltimai, palyginus tai su didžiuoju tautų smaigėju ir didžiausiu krimi-

nalistu ir Hitlerio sąjungininku Stalinu.

3. Apie buvusias vokiečių — nacių koncentracijos stovyklas mes gerai žinome, bet žino me ir tai, kad visa Sovietų Sąjunga yra didžiulė koncentracijos st-kla ir „tautų kalė mas“. Kasdien sov-se darbo stov-se ir kalėjimuose miršta ir nukankinami tūkstančiai ne kaltų žmonių. Visos rusų-komunistų pavergtos tautos ir žmonės ten nekalba apie „amžiną taiką“, bet kaip tik laukia karo ar kokio kitokio pasikeitimo ir kraugerio Stalino likvidavimo.

4. Rusija viena niekuomet nebūtų laimėjusi karo jei ne USA pagalba ginklais, karo medžiagomis ir tt. už 11 miliardų dolerių. (Čia „raudona sis“ nutraukė sakymą, kad paskolą Sov. Sąjunga jau seniai atidavė). Gi, Korejoje, kraujo liejimui sustabdyti tikrai reikia rinkti parašus ir sius ti „prašymą“, bet Stalinui, o ne valdžiai, nes nuo Stalino priklauso pradžia ir tolimesnio karo eiga.

5. Kiek naujieji kanadiečiai žiną iš kitų pasakojimų apie depresijos laikus, tai tie laikai buvę daug kartų geresni už normalius laikus Sovietų Sąjungoje. Kas dėl mokesčių, tai Sovietų Sąjungoje tokių rūpesčių nėra, nes darbininkai neturi nuosavų namų, gyvena kelios šeimos viename kambaryje, neturi „karų“ nei pinigų banke. Čia dar plačiau buvo paaiškinta apie nepalytinamą žemesnius uždarius ir darbininkų darbo išgyvenimo sąlygas Sovietų Sąjungoje. (Žmonės dešimtmečiais nematę svies to, mėsos, nuplyšę ir tt.).

6. Jei „mielas kaimynas“ girtas Sovietų Sąjungą, rai kodėl ten nevyksta. Čia pat pasakojama keli bandymai girti ti ir Sov. Sąjungą, o taip pat keletas pavyzdžių, pavaizduojančių sovietų „laisvę“.

Nežinia kaip ilgai būtų tos diskusijos — pasikalbėjimas trukęs, jei vienas iš lietuvių nebūtų pastebėjęs, kad parašus daug kas mieliai padėtų, jei būtų parašai renkami už tai, kad pakartų Staliną... Pasikalbėjimas baigėsi. „Taikos apaštalas“ užsigavo ir koliodamasis nuėjo savo keliais. Į jam duotas pasiūlymą pasižiūrėti literatūros su paveikslais apie Sta-

Lietuviškame kaimely

Leidomės į kelionę, į... Lietuvišką kaimelį, kurį senokai jau garsina dailininkai Tamošaičiai.

Nemažą mūsų „krovinį“ — du pp. Veselkas, p. Steponaitę, agr. Vasiukevičių ir mane — mašina vežė nesunkiai.

Kas bent kartą yra važiuavęs viešu keliu nuo Monrealio į Toronto, tas žino, kad šis kelias jau tikrai ne automobilių susisiekimui ir, pagaliau, joks kelias. Vietomis jis stačiais kampas eina pagal vienių kiemių ribas, kaip Lietuvoje tarpvienkieminiai keliukai; vietomis jis tiek susiaurėja, kad sunku prasižinti dviem mašinom, o eina jų virtinės, kad net keturiais takais užtektų.

Nenuostabu, kad šiame kelyje beveik nesti dienos, kad neįvyktų katastrofa.

Norėdami greičiau pasiekti tikslą, spaudėme, net kai kas suaimanuodavo: „Tai jau tikrai Dievo Apvaizda gali mus gyvus nulydėti į Lietuvišką kaimelį...“ Bet kai kelyje radome vos gyvą ar mirštantį šoferį, nenoromis tempą teko sumažinti...

Nedavėsiuojant 15 mylių iki Kingstono, „šaly kelio — vieškelio“ pamatėme spalvingą pastatą. Tai, pasirodo, čia esama to lietuviško kaimelio.

Pp. Tamošaičiai mus priėmė išskėstomis rankomis. Jų čia, pasirodo, jau apsitvarkyta ir įsikurta. Namai praplėstas ir viename sparne yra šeiminių biblioteka, kitame audi mo studija. Priešais namą — lietuviška koplytėlė, kurios smūtkelis atvežtas iš Lietuvos — jau aptrūnijęs. Tai tikra lietuviška koplytėlė. Ir suprantama, nes abu pp. Tamošaičiai yra liaudies meno tradicijų palaikytojai, liaudies meno perkėlėjai į modernųjį meną.

Dideliu susidomėjimu apžiūrėję pp. Tamošaičių rezidenciją, apžiūrėjome ir visą jų

lino gaujų darbus Lietuvoje, jis tik ranka nuomojo.

Ar nevertėtų Bay-view priemiestyje gyvenantiems lietuviams — naujesiems kanadiečiams daugiau susidomėti antikomunistine propaganda, perkant ir dovanojant ar paskolinant savo kitiems kaimynams tokias knygas, kaip „Genocide“, „Raudonoji žvaigždė“ ir pan.

posesijos teritoriją — 130 akrų plotą. Idomu, kad jų žemėje aptiktas auksas — uolienose, kurios užima nemažą plotą. Ar apsimokės tai eksploatuoti, parodys ateitis. Bet auksas tikrai yra.

Kitoje teritorijos pašonėje — upė ir ežeras, o prie ežero vasarnamis, kuriuo galės pasinaudoti atostogaujantieji. Vasarą jūmūi čia tikrai graži vieta. Idomu, kad kaimynystėje veikia didžiulis viešbutis — restoranas, kurio savininkai taip pat kalba lietuviškai.

Pasisvečiavę arti paros, grįžome į Montrealį. Kaip pp. Tamošaičiams seksis plėsti tą Lietuvišką kaimelį, dar paaiškės. Vieta čia tikrai graži ir patogė, nes prie pat Montrealio — Toronto vieškelio, upės, ežero ir miško.

GERIAU BŪTŲ RIMCIAU.

Vancouver, B. C. Gražioje Pacifico pakrantėje, akmeninių kalnų papėdėje, pavasario gėlėmis pasipuošęs stūkso senas žvejų ir miškininkų miestas — Vancouveris. Uždarbių deka čia prisirišo nedidelė saulė ir mūsų tautiečių, kurių didesnė dalis jau seniai atvykę ir neblogai įsikūrę.

Nors Caucouverio gamta žydi, bet mūsų tautiečių tarpe pasitaiko dagių, nuo kurių tenka nukentėti jų paliečiams.

Vancouveriečiai, bendrai sakant, neblogai tarpusavy sugyvena, bet jų tarpe pasitaiko ir nesusipratimo.

Gaila, kad mūsų tautiečių tarpe esti tokių žmonių, kurie karais ir nesuivaldo.

Audros Sūnus.

WINNIPEGIEČIŲ DĖMESIUI!

Birželio mėn. 2 d. 8 val. vak. Lietuvių Klubu salėje, 240 Manitoba Ave., įvyks šokių vakaras su alumi ir skaniais užkandžiais. Įžanga 1 dol.

Visi tautiečiai prašomi gausiai dalyvauti ir linksmai praleisti vakarą.

K. L. B. Winnipeg

LABAI SKUBU!

Tabako farmai skuibai reikalingi du jauni vyrai. Gali būti ir turį atlikti sutartį ūkyje. Mėnesinis atlyginimas 100 dol., maistas ir kambarys. Harvesto metu 10 dol. dienai. Rašyti šiuo adresu: E. Dambauskui, R. R. 2, Wardsville, Ont.

WINNIPEGAS TORONTE

Rašo Ona Urbonienė.

Išgyvenę Winnipege daugelį metų, sugalvojom pakeisti gyvenamą vietą į Toronto.

Čia atvykus, pirmos dienos buvo lyg ir liūdnykos, kol dar miestas buvo mažai pažįstamas ir neturėjom išsigiję nuosavo namo. Dabar gi apsipratom ir šis Kanados didmiestis — Toronto, mums lyg ir artimesnis. Gal todėl, kad čia plaukia iš Winnipeg mieli ir artimi lietuviai. Kartais neno romis pagalvoji žmogus, jei taip toliau bus, tai kas gi ir beliks Winnipege?

Dar begyvenant Winnipege, teko pergyventi daug malonių staigmenų: tai Motinos dienos proga, tai gimtadienio, tai vardo dienos proga ir tt.

Ir štai šiemet jau Toronte gegužės 6dienos rytą pasižadinus į salioną ir randu: stalas papuoštas rožėmis, dovanos ir prie jų Motinos dienos kortelė su parašais: „Winnipegiečiai dypukai“. Kažin klos graudus jausmas užliejo širdį. Winnipege buvau va dinama, nežinau ar vertai „dypukų mama“. Ir štai, šiemet jau Toronte vistiek winnipegiečių naujųjų ateivių dalis mane ir čia surado. Po pietų susirinkom daugiau irgi buvusių winnipegiečių, išsikabėjom, išsidaivom ir didžiausiam mano nusiminimui skirstėmės namo. Išsinekęs apie dabartines Winnipego nuotakas ir skant spaudą, nenoromis kyla klausimas: kas gi pagaliau įvyko su Winnipege liet. kolonija?

Dar tik 8 mėn. kai mes esame palikę Winnipegą. Kadangi tame mieste esame praleidę didelę gyvenimo dalį, tai vis tik tenka dažnai jį prisiminti, drauge ir jo žmones, kuriuos pažinti progų buvo labai daug.

Paliekant mums Winnipegą, atrodė, kad buvom mylimi, buvo suruoštos išleistuvės, kurių iš viso ir nesitikėjome.

Bet štai, tik palikus Winnipegą, Winnipego koresponden-

tas „Tėv. Žib-uose“ rašo: „Išvyko pp. Urbonai. Nors p. Urbonas buvo socialistinių pažiūrų, bet buvo didelis tolerantas ir tt.“ Ir taip norėtusi pasakyti: Korespondente, šitokio jūsų smulkaus lietuvių grupavimo pasėkos, Winnipege jau matyti ir aiškiai matyti, kas į laikraščius pliekia.

Pav., apleido Winnipegą tu la p-lė V. R., kad ji buvo prisidėjusi prie poros parengimų, cvarkoj, bet kam gi taip garbinti tokį asmenį, kuris ištikimųjū niko nenuveikė. Bet kodėl gi liko pamirštas toks p. Julg. Račys, kuris Winnipege buvo toks: reikia ruošti minėjimas „p. J. Račys sutvarkys“, reikia vargoninkui choro: „skambint Jurgiui Račiui, jis sugaudys žmones“, trūksta chore basų: „reikia prašyt Jurgis, jis sutiks pagiedoti arba padainuoti ir basų“, (nors jis yra tikrai tenoras), ir visus du jis puse metų taip ir taip. Tai kodėlgi Winnipego korespondentas nutyli apie šį W-go liet. kolonijos sumažėjimą? Išvyk p. Jurg. Račiui į Windosrą, Winnipegas tikrai sumažės. Toliau išvyko dvi sesutės A. ir G. Saimininkaitės, kurios aš pati ir ištraukiau iš to nedėkingo miesto.

Žmonių tenai yra ir gerų, bet jau keletas, ypatingai, kurie vadinas save korespondentais, tai jau per daug neteisingi!

Tos mergaitės daug yra dirbusios visuomeniniam darbe, nežinau, ar apėjo bent koks minėjimas ar parengimas be panelių Saimininkaičių Winnipege.

Winnipego korespondentai, jei jau rašot, būtų labai gerai, kad rašytumėt bent pusę teisybės, o ne taip, kaip pro jų akinius atrodo.

Jei teisybė nenorima rašyti, tai kam dar terliotis, geriau visai nerašyti.

Buvusi winnipegietė Ona Urbonienė.

Isigykite virimo knygą „TAUPIOJI VIREJA“

Knygą paruošė p. H. Mačiulytė-Daugirdienė. „TAUPIOJI VIREJA“ patiekia 300 įvairių valgių gaminimo receptų, daugumoj pačios autorės išbandytų. Joje rasime, kaip pasigaminti mūsų mėgiamuosius lietuviškus valgius ir lietuvišką krupniką.

Knyga įrišta plastika. Ją atidarius, ji neužsiverčia. Tai šeiminkams sudaro didelį parankumą. Knygos kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite: „EGLUTES“ Administracija, P. O. Box 22, Brockton, Mass.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!
National Restaurant
Lietuviškas Restoranas.
SAV. M. ŠUKYS.
633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

MCKINKIMES ANGLISKAI
LESLIE MACKINTOSH
Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.
SEŠIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.
Siųskite penkis dolerius registracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.
Rašykite: Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294, Westmount, Quebec.

Lietuviška moteru kirpykla
Daro šukavimą, pusmetį nius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon)
2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

RENE BOURDAGES Reg'd
MAMERTAS MAČIUKAS
DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVEJAS
AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS NAUJAUSIOS MADOS.
SKUBUS PATARNAVIMAS
Specializuojuos užsakymais paštu (mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.
Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf įėjimas: 4504 Brebeuf street. Telefonas FR 9141

TEL. FI. 2682
Marche BOULEVARD Market
SAV. PAUL GUDAS,
MĖSA, ALUS, GROSETERIJA, DARZOVES.
6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal.

JUN A Valet Service
SAV. A. JURGUTIS ir P. NARBUTAS.
Valome, taisome ir dažome vyriškus ir moteriškus rūbus. Be to, valome vestuvines sukneas, langų užuolaidas (lengvas ir sunkias).
Paimam iš namų ir pristatome atgal. Darbas atliekamas sąžiningai.
210 Dorchester St. W., Montreal. Tel. LA 2958.

DAŽYKLA
SAV. JURGIS MERKYS,
251 St. John St. Longeuil. Telefonas: 7578.
Dažo paltus, sukneas, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.
20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.
PAPIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

PASIDARYKIM ATEITĮ BE RŪPESČIŲ — APSIDRA USKIM ŠIANDIEN
Alb. NORKELIŪNO AGENTŪROJE
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
Vienintelė lietuviška apdraudos agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų, susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų vertimais statybai paskoloms ir tt. Skambinkite telefonu arba užkirkite:
Kasdien: 5637 Jeanne D'arc. St. Montreal, Que. Telefonas: CL 2363.
Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antr., ir ketvirtad. Vakaraš nuo 6 iki 10 val.

HAMILTON

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS HAMILTONE

Gegužės mėn. 20 d. Dainavos salėje įvyko KLB Hamiltono apylinkės visuotinis susirinkimas. Susirinkimą atidarė valdybos pirmininkas p. Naikauskas ir pakvietė pirmininkauti p. Giedraitį, o sekretoriauti p. Petraitį.

Valdybos atliktų darbų apy skaitą padarė pirmininkas p. Naikauskas, pažymėjęs, kad visos bendruomenės pritarimas ir parama leido sėkmingai dirbti ir atsiesti gražių rezultatų. Iš svarbesnių darbų pažymėti: Tautos fondui surinkta 463,— dol. Kad šis darbas sėkmingiau vyktų, bendruomenės valdyba paskyrė Stasi Bakšį Hamiltono Tautos Fondo atstovu. Įvykdytas Vokietijos pasilikusiems šelpti vaikus, kuris davė pinigais 567,— dol. ir daug drabužių, kurie sutvarkyti bus pasiūti BAL Fui. Paremta šeštadieninė lietuviška mokykla Hamiltone paskiriant 25,— dol. Paskirta vienkartinė 25,— dol. ir dar surinkta 44,— dol. Diepholzo gimnazijai. Surengti minėjimai Kariuomenės šventės, Klai pėdos priėjimo prie Lietuvos ir Nepriklausomybės šventės. Surengti du vieši vakarai, iš kurių vieno vakaro grynas pelnas paskirtas Tautos Fondui. Per tą patį laiką įvyko 8 valdybos posėdžiai, iš kurių du įvyko su organizacijų atstovais. Stengiasi draugiškus santykius palaikyti su baltiečiais, ukrainiečiais ir lenkais.

Kasos stovis nuo 1950. XI. 18. iki 1951. V. 18: perimta iš b. v-bos \$ 243,58

gauta iv. pajmų ..\$ 580,99
Viso...\$ 824,57
Padarytos išlaidos 616,27 dol. Kasoje yra grynais pinigais 208,30 dol.

Sekančiuoju dienotvarkės punktu buvo valdybos sekretoriaus p. Sudiko pranešimas dėl teisinės KLB Hamiltono apylinkės būklės, kurios nenori pripažinti centrinis LOK Montrealyje. Pereitais metais Hamiltone buvo sudarytas LOK ir veikė kol rugsėjo 23 d. buvo paskelbtas Bendruomenės statusas. Paskelbus statutą, Hamiltono LOK likvidavo ir persiorganizavo į KLB Hamiltono apylinkę. Apie šį persiorganizavimą buvo pranešta centriniam LOK, kuris gruodžio 5 d. prisiuntė raštą užklaudamas, kodėl atliktas persiorganizavimas ir kuo remiantis. Valdyba į tai trumpai teatsakė, kad remiantis naujai paskelbtuoju statutu. Tačiau balandžio mėn. pabaigos raštu centrinis LOK tą persiorganizavimą skaito atliktą neteisėtai ir prašo vėl grįžti prie LOK. Valdyba į šį raštą atsakė ilgu argumentuotu laišku ir to pasėkio sušauktas visuotinis susirinkimas esamai padėčiai apsvarstyti ir sprendimui padaryti. Susirinkime šie du raštai perskaitomi ir po to sekė ilgos ir gyvos diskusijos. Pasisakė visa eilė asmenų. Išryškėjo, kad daugumos nuomone, nebegrįžti prie LOK, nes valdyba savo darbais parodė, kai gavusi nedėkingą palikimą, kad ir per trumpą laiką atliko visą eilę darbų. Be

Pirmoji gegužė-piknikas

Liet. - Latv. V-bės Draugija Londone, Ont. š. m. birželio mėn. 3 d. (sekmadienį) 13 val. pp. gražioje vietoje DORCHESTER „DREAMLAND“ salėje rengia linksmą gegužinę su įdomia programa.

Groja puiki kapela. Veikia turtingas bufetas, su užkandžiais ir pasirenkamais gėralais. Iš Londono miesto autobuso stoties „GREYHOUND“. Kampas Richmond — York Str. Išeina autobusai punktualiai 13 val. pp. Tolimųjų ir artimųjų apylinkių lietuviai nepraleiskite šios pirmos progos. Atvykite — nesigailėsite!

Liet. - Latv. V-bės D-jos
VALDYBA

to valdyba visuomet kviečia organizacijas talkon neatstumdama nei vieno pozityvaus pasiūlymo ar paramos. Gi grįžtant atgal prie LOK šis gražiai pradėtas darbas būtų vėl išardomas ir bendruomenė vėl palikta ore kyboti.

Visiems kalbėtojams pasisakius, prieita prie balsavimo. Balsavimas atliktas pusiau slapta ir gauti rezultatai šie: pasilikti prie KLB Hamiltono apylinkės 53 balsai, persiorganizuoti atgal į LOK 5 balsai ir susilaikė nuo balsavimo 6 balsai. Tokiu atveju daugumos sprendimu paliekama veikti KLB Hamiltono apylinkė.

Toliau sekė valdybos išskelto pasitikėjimo klausimas. Tą klausimą pastačius balsavimui gavo rezultatai: už valdybą 57 balsai, prieš 0, susilaikė 4 balsai. Tuo būdu valdyba sankcionuota ta pati ir jos atlikti darbai.

Valdyba visuotinio susirinkimo įpareigota toliau aiškintis su centriniu LOK ir ginti bendruomenės nusistatymą. Išsisėmus dienotvarkės

punktams ir nebėstant daugiau klausimų, susirinkimas, trukęs per 3 val., baigtas dėkojant visiems už atsilankymą.

Jl. Dl.

SAUGOKIMĖS APGAVIKŲ

Pastaruoju laiku po Kanadą pasipylė įvairaus plauko vertelgų siūlančių pirkti, tariamai už labai pigią kainą slaptai, be muto į Kanadą įvežtų laikrodžių. Jiems lengviausia sekasi apgauti tuos, kurie prisimena Vokietijoje spekuliantų be muto įvežtus ir nelegaliai pardvintus šveicariškus laikrodžius ir chronometrus.

Greičiausia tos pat rūšies spekuliantai ir čia bando panašiu būdu duoną lengvai pelnytis. Vienas tokių spekuliantų aną dieną pasigyrė Hamiltone lietuviams pardavęs keliolika „Windsor“ ir „Misalla“ rankinių laikrodžių po 35 dolerius. Tikra tų penkiolikos ir septyniolikos akmenų laikrodžių kaina pas legalų Kanados laikrodininką įvairuoja

PADEKOS

MŪSŲ PADEKA.

Mes dėkojame visiems Delhi Simcoe ir Tillsonburgo apylinkės lietuviams, kurie surengė mums užuojautos pare. Iš tikrųjų, mes niekuomet nebūtume tikėję, kad turim tiek daug gerų prietelių. Bet pasirodė kitaip. Štai gegužės 13 d. netikėtai suvažiuoja tiek

nuo 15 ligi 19 dolerių, o perkant didesnę kiekį dar daug pigiau.

Tie laikrodžiai turi taip vadinamą „pin-lever“ ir priklausomą pigiųjų grupę. Ar tie laikrodžiai iš tikrųjų nelegaliai į Kanadą įvežti, sunku pasakyti, tik viena tikra, tai kad tie spekuliantai neturi taip vadinamą „Pedlar's Licence“, išsipirkę, kurių reikia kiekvienam, kuris panašiai prekiauja.

Gerausias būdas tokių spekuliantų atsikratyti, pareikalauti tų „Pedlar's Licence“ išduotų vietos savivaldybės. Vienas mūsų tautiečių laikrodėlį paėmė ir paprašė spekuliantą „Pedlar's Licence“ parodyti, o šiam atsisakius parodyti,ėjo prie telefono skambinti policijai. Spekuliantas, laikrodėlį palikęs, išsinešdino.

Atsidėkodami šiam kraštui už teikiamą svetingą pastogę susilaikykime nuo rėmimo, vis tiek kokios bebūtų rūšies, nelegalios veiklos.

Račkauskas.

SURASK NORS VIENĄ

naują skaitytoją, padėsi padvigubinti „NL“ prenumeratorių skaičių!

daug prietelių, kurie užvaldo visą ūkį ir besilinksmindami pasakė daug gerų linkėjimų ateičiai. Negana, kad linksminosi, bet gražių ir verčių dovanų atvežė. Ji pasiūkė mūsų atminčiai ant visados. Nuoširdžiai dėkojam visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems. Daugiausiai — rengėjams pp. Jaknunams ir pp. Mateliasus. Dar kartą tariam ačiū visiems.

S. ir. V. Bilai.

ONOS URBONIEŖS. PADEKA,

Už pirktas man dovanas, gėles bei suruoštas vaives Motinos dienos proga širdingai dėkoju ponui Jurgiui Račiui, kuris specialiai atvyko iš Windsor į Toronto, p. Jonui Dambarui, p-lėms Saimininkai tams, p-lei Marijai Jakubėnaiti ir mielam prieteliui Jonui Dūdėnui, gyvenančiam tolimoje šiaurėje, už atsiųstą tokią puikią dovaną, taip pat ir mano vyras Aleksas, širdingai dėkojam Jums.

Ona Urbonienė.

PAJIESKOJIMAI LAIŠKAI JIESKO ADRESATŲ

P. Jono Vizgirdo vardą gautas p. C. Piešiukaitis laiškas iš Australijos. P. Jonas Vizgirda prašomas atsilepti į „Neprikl. Lietuvos“ redakciją: 7722 George St., Ville Lasalle, P. Q., Canada.

— Jieškau Prano Stripinio, turimomis žiniomis, gyvenusio Torontoe. Jieško Leonas Baltutis, gimęs Auksošės km., Laižuvos valsč. Mažeikių aps.: Atsilepti šiuo adresu: L'Hopital, (Moselle), 7a Rue de Calvi, France, Leonas Baltuprenumeratorių skaičių!

ŽURNALAI, naujaisi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!
A. PAULAITIS
Importe - Exporte.
Wangen - Allgau — Germany.

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų į anglų k. Tarpininkauju įvairiais reikalais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.
285 John N. Hamilton, Ont. Tel. 7-0002
Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

LIETUVIŲ KNYGYNAS „NEMNUAS“

kviečia visus užsisakyti vienintelį iliustr. satyros mėnesinį žurnalą „PELEDA“. Metinė prenumerata \$ 4.00, pusmetinė — \$ 2.50. Kas atsiųs 40 c. gaus „PELEDĄ“ į namus. Nepamirškite išėjusio mūsų leidinio: Dr. Garmaus — „NEMUNO PAKRANTĖS“ apysakos už \$ 1.25. Gavome iš Anglijos J. Steibeck. „Tarp pelių ir vyrų“ — \$ 1.50, ir iš Vokietijos — Maceinos „JOBO DRAMA“ — kaina \$ 2.00. Išjunkite į knygų platinimo vėjų ir reikalaukite katalogų. Pinigus ir užsakymus adresuokite —

Lietuvių Knygynas „NEMUNAS“ 3143 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. Victory 2 — 3314.

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS SIUVĖJAS

6920 Monk, Blvd, Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

CAPITOL FURNITURE CO.,

391 St. Catharine St. W. Montreal.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kitų firmų radio aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys.

Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos. Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.

TEL. LA 8621.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis. Skambinkite telefonu arba užsiekite:

Kasdien:
Nuo 9 ryto iki 7 vak.
Tel. Fa 6844

Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak.
3664 St. Famille St.
Montreal, Que.
Tel. Ha 6708

VIOLETA JURIENĖ

kviečia visas lietuves atsilankyti į

MOTERŲ KIRPYKLĄ

Mandagus, greitas patarnavimas. Lietuvėms nuolaidos. Kreiptis telefonu: CA 9500.

GERB. VISUOMENĖS ŽINIAI PRANEŠU,

kad dėl perkrovimo darbu ir laiko stokos naujų klientų iki 1951 m. gegužės pabaigos priimti nebegalėsiu.

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS BIURAS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELĖ

siuva moderniškiausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS

geriausių anglišku medžiagų. Darbas atliekamas SAŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarens Av. e, Toronto.
Telefonas: ME 8522.

SOTUS ALKANAM PADEK

A/D OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

1 sv. deg. kavos
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. deg. kavos
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 14—\$ 5.70

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado

1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos
1 sv. šokolado
2 sv. kakavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 24—\$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių

3 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. deg. kavos

2 sv. kakavos

2 sv. šokolado

2 sv. marmelado

2 sv. sūrio 40% riebi.

Siuntinys Nr. 25

E. 9 sv. kiaulinių taukų

..... \$ 5.25

C. 15sv. kiaulinių taukų

..... \$ 8.00

Siuntinys Nr. 94

B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

1. 5 sv. margarino \$ 3.70

VISI Į TORONTO...

PIRMĄ KARTĄ KANADOJE...

VISI Į TORONTO

„DAINAVOS” Ansamblis, vadovaujamas Stp. Sodeikos

Š. M. BIRŽELIO MĖN. 16 D. 8 V. V. EATON AUDITORIJOJE STATO:

„NEMUNAS ŽYDI”

GASPARO VELICKOS 2-JŲ VEIKSMŲ MUZIKALINĖ PJESĖ.

Režisuoja AUTORIUS, šokiai A. VALIŠAITIS IR L. GRIGALIŪNAIČIUS, instrumentalinė dalis B. PAKŠTO, dekoracijos dailininko P. KAUPO.

BILETŲ KAINA: 2,00; 1,50; 1,00 — galima įsigyti iš anksto lietuviškose krautuvėse ir valgyklose.

Rengia: LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS „VYTIS”.

MONTREAL

GENERALINIS LIETUVOS KONSULAS MONTREALY.

Nepriklausomos Lietuvos penktadienį vakare, birželio 8 d., o iš Toronto atgal — sekmdienį vakare, birželio 10 d. Kelionė ten ir atgal 12 dol. Norintieji ekskursijoje dalyvauti prašomi užsiregistruoti ir įmokėti kelionpinigius iki gegužės 28 d. pas:

Naginionių Stasj: 5421 La-fond, Rosemount;
Zemlickienė Zofija: 3725 Bassit, HA 5979;
Kibirkštė Irena: 2567 Montgomery, darbo metu CH 9214;
Ciplijauskaitė Birutė: 3472 Hutchison MA 1741.

ATSIKURIA KAIKURIOS ORGANIZACIJOS

Teko patirti, kad Montrealy atsiuria kai kurios organizacijos, kaip akademiniis sąjūdis „Šviesa“, o Varpininkų organizacija ruošiasi plačiau išeiti į lietuvių gyvenimą.

SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

akcininkų - šerinkinkų susirinkimas šaukiamas liepos 1 dieną Montrealy. Tikslī vieta ir valanda bus paskelbta vėliau.

B-vės Valdyba.

SLA KUOPOS SUSIRINKIMAS

Mėnesinis SLA 123 kuopos susirinkimas šaukiamas birželio 3 d., 12 val. 15 min. Wil-libord 377. Prašomi ypač ne užsimokėjusieji, kad galėtų su simokėti nario mokesčius.

MIRĖ SENELE.

Sena emigrantė p. Pinku-vienė šiomis dienomis mirė ir palaidota šį pirmadienį, gegužės 28 d. Montrealy kapuose. Mirusioji paliko suaugusius vaikus.

Tebūnie jai lengva Kanados žemelė.

DĖMESIO!

Violeta Jurienė kviečia visas lietuves į naują moderninę „LUSTRE“ moterų kirpyklą: 288 Laurier Ave. W. Lietuvaitėms specialios kainos. Greitas patarnavimas.

IŠNUOMOJAMI

keturi kambariai ir virtuvė — šviesūs, dideli, gražiamie rajone, priešais Botanikos sodą. Labai patogūs su vaikais. Sužinoti telefonu: TU 8233 iki 7 val. vakaro

DU NAUJI VYRIŠKI

kostiumai 42-ro numerio, kiek vienas trijų gabalų (dvi poros kelnų ir švarkas) po 30 dol. arba du už 50 dol. Kreiptis adresu: 288 Laurier Ave W.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŲSŲ PATARNAVIMUI.
PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

P. ADAMONIS.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Toronto skyrius, š. m. birželio mėn. 2 d., 7,30 pp. UNF auditorijoje sezono uždarymo proga rengia paskutinį šio sezono

šokių vakarą

Įėjimas \$ 1,—. Bilietų galima gauti „Laisvosios Lietuvos“ redakcijoje Harrison 145, telef. LO 0942 ir prie įėjimo. Šokių metu veiks turtingas bufetas su kietais ir minkštais gėrimais. Parengimo k-j.

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS” DEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

gegužės 26 d. lenkų salėje praėjo gražiai. Vakarienie šeimininkų buvo paruošta tiesiog puikiai, turtingai ir skoningai, stalai servituoti meniškai.

Susirinkus gražiam būriui „NL“ bičiulių, apie pusę devintos atvyko Generalinis Lietuvos Konsulas p. Vytautas Gylis, kuris buvo sutiktas karštais plovimais.

„NL“ redaktoriumi paprašius, p. Konsulas į susirinkusius tarė gražų žodį. Pasveikinęs „NL“, kaip suaktyvininkę ir pabrėžęs jos redkatoriaus patirtį, p. Konsulas plačiau apsisotjo ties Lietuvių Tautos ir Lietuvos likimą ličiandais klausimais. Dabartinę Europos, drauge ir Lietuvos, padėtį palygina su praities istoriniais faktais. Labai gražiai jis apibūdino tris didžiausias invazijas į Europą, kurios atrodė, ją sutriuškins: hunų, madjarų ir mongolų. Bet tie barbariškieji įsiveržimai buvo sunaikinti. Paskutiniajam mogolų — įsiveržimui kelią pastoj Vytauto Did. Lietuva.

Ir dabar Lietuva kenčia naują barbarijos įsiveržimą, analogišką anieis įsiveržimams. Bet, kaip ir anie, ir šis įsiveržimas bus sunaikintas ir žmonija nuosikratys melo ir vergija, kuri neša šis įsiveržimas. O Lietuva bus laisva ir nepriklausoma kitų tautų ir valstybių šeimoje.

Po p. Konsulo žodžio, pagerbiant Lietuvos nepriklausomybę, buvo sugiedotas Lietuvos Himnas.

Sekė trumpas, bet kondensuotas — stiprus ir gražus — žodis KLCT pirmininkės p. Juškevičienės, kuri apibūdino „NL“ kūrimąsi ir tikslus. Ji suminėjo didžiulius „NL“ šulius — rėmėjus. Paskui iš eilės kalbėjo visi buv. redaktoriai: V. Dagilis, M. Arlauskaitė, L. Girinis ir J. Kardelis. Jie suminėjo kai kuriuos svarbius „NL“ kūrimosi, tobulėjimo ir gyvenimo etapus ir linkėjo, kad ji eity jos kūrėjų nubrėžtais vienybės ir tolerancijos keliais ir žiūrėtų Tautos tikslų.

Be ko kita, red. J. Kardelis ypač pabrėžė didelius senųjų lietuvių ateivių nuopelnus: vienybės iniciatyvą, politinės ir religinės tolerancijos svarbą. Visa, kas liečia „NL“ iniciatyvą, jos išlaikymą, didžiulius dėl jos rūpesčius — naktis nemiegotas, sudėtas aukas — visa tai yra senųjų lietuvių

BALTICA
LIETUVIS BATSIVIS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.

TORONTO

„NL“ DEŠIMTMEČIO SUKAKTUVIŲ MINĖJIMAS

Nors laikas ir minėjimo sąlygos nebuvo palankios, bet bendrai imant minėjimas praėjo gerai.

Minėjimą atidarė Kanados Lietuvių Tarybos Toronto skyriaus pirmininkas p. K. Kalendra gražiu, objektyviu žodžiu. Apibūdinęs „NL“ kūrimosi sąlygas ir nelengvus egzistencijos kelius, labai gražiai p. Kalendra padėkojo pirmiems „NL“ kūrėjams, bendradarbiams ir palaikytojams.

Daėjo iki tų, kurie prieš dvejus metus bandė kenkti „NL“ norėjo panaikinti nepartiniais pagrindais sukurtą KLT ir dėjo pastangas, kad „NL“ būtų lemta likti sroviniu įrankiu, tarnujančiu tik vienai grupei žmonių. Linkėjo „NL“ dar gražesnės ateities ir laimingai sulaukti Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo.

Po jo kalbos, p. Peseckas perskaitė Toronto LOKO sveikinimą ir tik ką gautą „NL“ redaktoriaus sveikinimą iš Montrealy minėjan susirinkusios visuomenės.

Po to, pasirodė p. Verikailio vyrų oktetas, kuris publikai trims atvejais sudainavo apie 10 dainų. Oktetas šiame minėjime atliko nuosirdžią talką, už ką jam priklauso didelė pagarba ir padėka. Oktete nedalyvavo tik M. Norkus, kuris kartu su kitais išmaršavo iš Montrealy seimo.

Siuo savo pasirodymu oktetas įtikino, kad jis nėra vienos grupės, ir, kai reikia, jis patar nauja kiekvienam lietuviškam reikalui.

Savo kūrinius skaitė poetai P. Kozulis, B. Rukša ir sveitys dr. H. Nagys. Gražiai pasirodžius Toronto poetams, svetys publikai labai patiko, nes mūsų tarpe stipresnių šios srities menininkų nėra buvę. (kor.)

pp. Didžpinigiams, B. Sriubis-tu, griežiant Melodijos džaz kapelai. Lietuvių ir tautių visuomenė, paremianti sportininkus, prašoma skaitlingai dalyvauti. Įėjimas į rungtynes ir šokių vakarą — po 50 centu.

PARAPIJINĖS ŽINIOS

Leidžiamos Montrealy lietuvių tarpe žinios, kad šv. Kazimiero parapija turinti leidimą statyti naują bažnyčią, yra nepagrįsti, nes tokio leidimo nėra ir, kažin, ar toks jai bus duotas.

Tuo pačiu nėra tikra žinia, kad lietuvių, gyv. A. V. parapijos ribose, pinigai, sudėti į šv. K. parapijos išdą, ten ir pasiliks.

Ši žinia yra gauta iš rimtų šaltinių.

KREPSINIO RUNGTYNES SU LATVITIS.

Šį šeštadienį, birželio 2 d., 7 val. vak. Aušros Vartų parapijos salėje įvyksta krepšinio rungtynės Montrealy latvių su lietuvių komanda. Ten pat po rungtynių sportininkai Teirautis 6543 Somerled Ave. Tel. WA 6655.

DARBO PASIŪLA.

Reikalingas prtiyres prosintojas rūbų valykloje (Valet service). Pageidaujama, kad mokėtų atlikti rūbų pataisymus. Teirautis 6543 Somerled Ave. Tel. WA 6655.

Pranešimas

KANADOS LIETUVIŲ TARYBOS MONTREALIO SKYRIAUS INICIATORIAI ŠAUKIA VIESĄ SUSIRINKIMĄ Š. M. BIRŽELIO MĖN. 10 D. 3 VAL. PP. ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SVETAINĖJE. BUS RENKAMA NAUJA VALDYBA IR NAGRINĖJAMI SVARBŪS KLAUSIMAI. VISI KLT MONTREALIO SKYRIAUS NARIAI IR LIETUVIAI, KURIEMS NESVETIMI TAUTOS REIKALAI, KVIEČIAMAI K UO SKAITLINGIAUSIAI DALYVAUTI.

INICIATORIAI.